

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення методичної ради університету
28 серпня 2021 року,
протокол № 1.

Перша проректорка, голова методичної ради
університету, кандидатка наук з державного
управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ТРУДОВЕ ПРАВО»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення
галузі знань 23 Соціальна робота
за денною формою навчання**

м. Хмельницький
2021

РОЗРОБНИКИ:

Доцентка кафедри трудового, земельного та господарського права, кандидатка юридичних наук, доцентка

25 серпня 2021 року

Людмила ТАРАНЕНКО

Професорка кафедри трудового, земельного та господарського права, кандидатка юридичних наук, доцентка

25 серпня 2021 року

Надія ЧУДИК-БІЛОУСОВА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри трудового, земельного та господарського права

28 серпня 2021 року, протокол № 1 .

Завідувач кафедри, доктор юридичних наук, професор

28 серпня 2021 року

Іван КОСТЯШКІН

Декан юридичного факультету, кандидат юридичних наук

28 серпня 2021 року

Сергій КРУШИНСЬКИЙ

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни		–	2
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	–	2
	1.2.	Лекції		3
	1.3.	Семінарські (практичні, лабораторні) заняття	–	5
	1.4.	Самостійна робота студентів	–	25
	1.5.	Індивідуальні завдання	–	27
		1.5.1. Основні вимоги до написання рефератів	–	27
		1.5.2. Теми рефератів-оглядів.		27
		1.5.3 Методичні рекомендації до виконання рефератів		27
	1.6.	Підсумковий контроль	–	28
		1.6.1. Питання для підсумкового контролю	–	28
		1.6.2. Приклад залікового білету	–	30
3.	Схема нарахування балів		–	30
4.	Рекомендовані джерела		–	31
5.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		–	55

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання					Заочна форма навчання						
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1.	Поняття, предмет, метод, функції трудового права	9	2	2			5	11	2	2			7
2.	Трудовий договір. Порядок прийому на роботу	13	4	4			5	13	4	2			7
3.	Переведення на іншу роботу (посаду)	9	2	2			5	11	2	2			7
4.	Припинення трудового договору	11	2	4			5	11	2	2			7
5.	Правове регулювання робочого часу	9	2	2			5	10	2	1			7
6.	Правове регулювання часу відпочинку	9	2	2			5	10	2	1			7
7.	Трудова дисципліна	10	3	2			5	11	2	2			7
8.	Матеріальна відповідальність сторін трудових правовідносин	10	3	2			5	10	2	2			6
9.	Оплата праці	12	2	2			8	9	2				7
10	Охорона праці	9	2	4			5	9	2				7

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання					Заочна форма навчання						
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС
11	Індивідуальні трудові спори	11	2	2			7	10	2	2			6
12	Колективний договір	10	2	2			6	10	2	2			6
13	Колективні трудові спори (конфлікти)	11	2	2			7	10	2	2			6
	Всього годин:	135	30	32			73	135	28	20			87

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1.	Поняття, предмет, метод, система, функції трудового права.	2
1.1.	Трудове право як самостійна галузь права.	
1.2.	Предмет трудового права: трудові та суміжні відносини.	
1.3.	Метод трудового права.	
1.4.	Функції трудового права.	
1.5.	Принципи трудового права.	
1.6.	Джерела трудового права.	
1.6.1.	Конституція України, як основне джерело трудового права.	
1.6.2.	Кодекс законів про працю України, загальна характеристика.	
1.6.3.	Закони України як джерела трудового права.	
1.6.4.	Підзаконні нормативно-правові акти, які регулюють трудові відносини.	
1.6.5.	Акти соціального партнерства: тарифні угоди, колдоговори, локальні нормативно – правові акти.	
2.	Трудовий договір. Порядок прийому на роботу	4
2.1.	Поняття і значення трудового договору.	
2.2.	Сторони трудового договору.	
2.3.	Зміст трудового договору.	
2.4.	Порядок прийняття на роботу.	
2.5.	Строк випробування при прийомі на роботу.	
2.6.	Особливості окремих видів трудових договорів: контракту, договір про тимчасові та сезонні роботи, трудового договору з фізичною особою.	
2.7.	Правове регулювання суміщення професій (посад).	
2.8.	Конкурс як підстава вступу на державну службу.	
2.9.	Особливості працевлаштування державних службовців та прирівняних до них осіб.	
3.	Переведення на іншу роботу (посаду).	2
3.1.	Поняття переведення та переміщення працівників на іншу роботу (посаду).	
3.2.	Істотні умови праці.	
3.3.	Класифікація переведення на іншу роботу (посаду).	
3.4.	Види переведень на іншу тимчасову роботу (посаду).	
3.5.	Зміна істотних умов праці.	

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
4.	Припинення трудового договору	2
4.1. 4.2. 4.3. 4.4. 4.5. 4.6. 4.7.	Підстави припинення трудового договору, їх юридичне значення. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця або уповноваженого ним органу. Розірвання трудового договору з ініціативи осіб які не є стороною трудового договору. Оформлення та звільнення з роботи (посади) і проведення розрахунку. Відсторонення працівника від роботи. Припинення трудових відносин з державними службовцями.	
5.	Правове регулювання робочого часу.	2
5.1. 5.2. 5.3. 5.4. 5.5.	Поняття та види робочого часу. Режим робочого часу. Облік робочого часу. Правове регулювання надурочних робіт. Особливості регулювання робочого часу державних службовців.	
6.	Правове регулювання часу відпочинку.	
6.1. 6.2. 6.3. 6.4. 6.5.	Поняття та види часу відпочинку. Перерви протягом робочого дня. Вихідні, святкові і неробочі дні. Поняття і види відпусток. Особливості надання відпусток державним службовцям.	
7.	Трудова дисципліна	3
7.1. 7.2. 7.3. 7.4. 7.5.	Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Поняття трудової дисципліни та методи їх забезпечення. Заохочення в трудовому праві. Дисциплінарна відповідальність та її види. Застосування заходів дисциплінарного впливу до державних службовців та інших категорій.	
8.	Матеріальна відповідальність сторін трудових правовідносин	3
8.1. 8.2. 8.3. 8.4. 8.5. 8.6.	Поняття та загальна характеристика матеріальної відповідальності. Підстави та умови матеріальної відповідальності працівників. Види матеріальної відповідальності працівників. Колективна (бригадна) матеріальна відповідальність. Визначення розміру шкоди та порядок її відшкодування. Матеріальна відповідальність роботодавця за шкоду, заподіяну працівникові.	
9.	Оплата праці	2
9.1. 9.2. 9.3. 9.4. 9.5. 9.6.	Правове визначення поняття оплати праці. Структура і функції заробітної плати. Сфери регулювання оплати праці. Тарифна система. Преміювання працівників. Права працівників на оплату праці і їхній захист. Гарантійні й компенсаційні виплати.	
10.	Охорона праці	2

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
10.1.	Поняття охорони праці. Нормативно-правові акти з охорони праці.	
10.2.	Організація роботи з питань охорони праці.	
10.3.	Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій. Порядок відшкодування шкоди, заподіяної працівнику ушкодженням його здоров'я при виконанні ним трудових обов'язків.	
10.4.	Умови і додаткові гарантії для жінок, неповнолітніх, інвалідів	
11.	Індивідуальні трудові спори	2
11.1.	Поняття, предмет та класифікація трудових спорів.	
11.2.	Індивідуальні трудові спори та порядок їх вирішення.	
11.3.	Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів в КТС.	
12.	Колективний договір	2
12.1.	Поняття та сторони колективного договору.	
12.2.	Сфера укладення колективного договору.	
12.3.	Зміст та структура колективного договору.	
12.4.	Порядок укладення колективного договору.	
12.5.	Строк чинності колективного договору.	
12.6.	Контроль за виконанням умов колективного договору.	
13.	Колективні трудові спори (конфлікти)	2
13.1.	Поняття, предмет і сторони колективних трудових спорів.	
13.2.	Розгляд колективного трудового спору примирною комісією.	
13.3.	Порядок утворення трудового арбітражу.	
13.4.	Участь Національної служби посередництва і примирення у	
13.5.	вирішенні колективних трудових спорів.	
13.6.	Правове регулювання проведення страйків.	
	Усього	30

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1.

Тема 1. Поняття, предмет, метод, система, функції трудового права

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Виникнення і розвиток трудового права як галузі права.
- 1.2. Предмет трудового права.
- 1.3. Сфера дії трудового законодавства.
- 1.4. Метод трудового права.
- 1.5. Система трудового права
- 1.6. Функції трудового права.
- 1.7. Поняття джерел трудового права України, їх класифікація.
- 1.8. Акти соціального партнерства та локальні нормативно-правові акти як джерела трудового права

Практичні завдання

Завдання 1. Наведіть приклади з Кодексу законів про працю України загальних норм, які поширюються на всіх працівників, і спеціальних правових норм, що врегульовують особливості трудових відносин окремих категорій працівників.

Завдання 2. О. Смірнов уклав трудову угоду з адміністрацією стадіону «Спартак», за якою його бригада зобов'язалася привести до належного вигляду футбольне поле. Робота тривала 10 днів. Після закінчення роботи під час розрахунку Смірнов зажадав виплати всім

членам бригади винагороду за надурочні роботи. Адміністрація відмовилася, посилаючись на те, що хоча О. Смірнов і зазначався у договорі бригадиром, однак склад і навіть прізвища членів бригади в договорі не були вказані.

Як вирішити спір між О. Смірновим і адміністрацією стадіону? Яка природа

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: трудове право, трудові правовідносини, працівник, роботодавець, тісно пов'язані з трудовими правовідносини (суміжні, похідні), захисна функція трудового права, виробнича функція трудового права, принципи.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- історія становлення галузі трудового права;
- які відносини складають предмет трудового права;
- ознаки трудових правовідносин;
- які відносини називають тісно пов'язаними з трудовими;
- у чому сутність поділу трудових відносин на «індивідуальні» та «колективні»;
- особливості методу трудового права в умовах ринкових відносин;
- який сучасний прояв мають функції трудового права;
- норми, в яких проявляється єдність і диференціація трудового законодавства;
- дія трудового законодавства у часі, просторі і за категоріями працівників

Семінарське заняття 2-3.

Тема 2. Трудовий договір. Порядок прийому на роботу

Питання для усного опитування та дискусії

1. Правове регулювання працевлаштування осіб.
2. Трудовий договір як підстава працевлаштування.
3. Види трудових договорів.
4. Види трудових договорів для осіб, які вступають на державну службу.
5. Загальні гарантії при укладенні трудового договору.
6. Спеціальні гарантії при укладенні трудового договору
7. Обмеження при прийнятті на роботу: правові підстави та умови.
8. Права роботодавця у процесі працевлаштування.
9. Обов'язки роботодавця у процесі працевлаштування.
10. Документальне засвідчення процесу працевлаштування державних службовців.

Практичне завдання

(письмово опишіть наступні процедури):

1. Прийняття на службу в органи державної влади.
2. Прийняття на службу в органи місцевого самоврядування.
3. Проведення конкурсу на заміщення вакантних посад державних службовців.
4. Стажування у державних органах.
5. Проведення спеціальної перевірки відомостей, що подаються кандидатами на зайняття посад.
6. Призначення на посади державних службовців.
7. Встановлення випробувального терміну при прийнятті на державну службу

Задача 1.

Під час укладення трудового договору з М. його роботу на посаді соціального працівника начальник відділу кадрів територіального центру соціального обслуговування запропонував внести до договору такі умови:

- про режим роботи;
- про розмір оплати праці;
- про дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку;
- про зобов'язання М. протягом перших двох років роботи не використовувати щорічну відпустку;
- про зобов'язання не брати участі у страйках;
- про зобов'язання не працювати за сумісництвом у інших роботодавців;
- не розголошувати відомостей, які становлять державну та комерційну таємницю;
- ніколи не вимикати службовий телефон та завжди відповідати на дзвінки роботодавця;
- усі телефонні розмови зі службового телефону працівника записуються та підлягають обов'язковому моніторингу роботодавцем у разі необхідності;
- про зобов'язання не брати участі у профспілкових організаціях, котрі діють на підприємстві, та не створювати нові;
- у разі тимчасової непрацездатності, М. зобов'язаний знайти особу, котра виконуватиме його трудові обов'язки.

Чи виникли трудові правовідносини у наведеній ситуації? Вкажіть на підставу виникнення правовідносин у наведеній ситуації? Чи правомірними є пропозиції начальника відділу кадрів? Які із наведених умов можуть міститися у трудовому договорі?

Задача 2.

З 17 серпня 1993 року К. працював водієм у дитячому будинку. У зв'язку із змінами в організації виробництва і праці і скороченням штату, на початку березня 2020 року директор Н. запропонував йому перевестися на іншу роботу, однак він відмовився. Незважаючи на це, 5 березня 2020 року роботодавець видав наказ №93 про переведення його на роботу дворником з 8 березня 2020 року. Водій вважає своє переведення незаконним, так як у відповідності з ч. 1 ст. 32 КЗпП України воно допускається тільки за згодою працівника, якої він не давав. У разі незаконного переведення на іншу роботу працівник, згідно з ч. 1, 2 ст. 235 КЗпП України повинен бути поновлений на попередній роботі органом, який розглядає трудовий спір. Одночасно з цим повинно бути вирішене питання про виплату йому середнього заробітку за час вимушеного прогулу або різниці в заробітку за час виконання нижчеоплачуваної роботи, але не більш як за один рік.

На день пред'явлення позову до суду К. перебував у вимушеному прогулі 17 днів. У разі задоволення позову на директора товариства Н. може бути на підставі ст. 237 КЗпП України покладена матеріальна відповідальність на покриття шкоди, заподіяної дитячому будинку у зв'язку з оплатою вимушеного прогулу.

Чи підлягає вимога задоволенню? Вирішіть ситуацію, що склалася. Чи мали місце порушення трудового законодавства?

Задача 3.

До трудової книжки Т. було внесено такі записи: а) прийнято на роботу на посаду головного спеціаліста з двомісячним терміном випробування; б) переведено на посаду головного спеціаліста; в) присвоєно XII ранг державного службовця; г) тимчасово переведено на іншу роботу у зв'язку з виробничою необхідністю; д) відновлено безперервний трудовий стаж; е) здійснював догляд за дитиною з інвалідністю; є) позбавлено премії у зв'язку з вчиненням прогулу; ж) нагороджено цінним подарунком; з) скеровано на стажування за кордон; і) успішно складено іспит з охорони праці; ї) за результатами атестації визнано непридатним для виконання трудових обов'язків внаслідок недостатньої кваліфікації.

Визначіть чи правильно внесені записи до трудової книжки працівника. Чи можна внести до трудової книжки Т. відомості про навчання його на денному відділенні

вищого навчального закладу? Хто може це зробити? Чи допускається виправлення записів про роботу у трудових книжках? Зробіть записи до трудової книжки про Т. за фабулою задачі (завдання виконується письмово на окремому аркуші).

Задача 4.

П. була прийнята на посаду бухгалтера строком на три роки замість Ф., яка перебувала у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. Після спливу двох років Ф. вирішила повернутися на роботу і вимагала надати їй місце бухгалтера.

Начальник відділу кадрів вважав, що Ф. не вправі претендувати на надання їй попередньої роботи, оскільки термін її відпустки ще не закінчився і до того ж посада зайнята П., термін роботи якої було визначено на ті ж три роки, які просила надати їй для відпустки Ф.. Була спроба звільнити П. за п. 6 ст. 40 КЗпП України, але з'ясувалося, що остання є вагітною. Тому Ф. запропонували тимчасово роботу касира на один рік.

Чи порушують такі дії начальника відділу кадрів положення чинного трудового законодавства? Якщо так, то назвіть їх? Як вирішити ситуацію?

Семінарське заняття 4.

Тема 3. Переведення на іншу роботу (посаду)

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття та види переведення на іншу роботу.
2. Гарантії при переведенні працівника на іншу роботу.
3. Переведення працівників на іншу постійну роботу.
4. Переведення працівників на іншу постійну роботу на тому ж підприємстві, установі, організації.
5. Переведення працівників на іншу постійну роботу до іншого роботодавця.
6. Переведення працівників на постійну роботу до іншої місцевості.
7. Переміщення працівників на інше робоче місце.
8. Тимчасові переведення на легшу роботу: види, порядок проведення.
9. Порядок переведення на іншу роботу.
10. Поняття, підстави і порядок відсторонення працівників від роботи.

Практичне завдання:

1. Наказ керівника про переведення державного службовця
2. Наказ керівника про прийом особи на роботу у зв'язку з тимчасовою відсутністю працівника.
3. Наказ керівника про прийом на роботу особи на умовах ненормованого робочого дня.
4. Наказ керівника про тимчасове переведення працівника у зв'язку з простоєм.
5. Наказ керівника про прийом особи на роботу в порядку переведення.
6. Наказ керівника про переведення працівника на роботу в іншу місцевість.
7. Наказ керівника про тимчасове переведення працівника у зв'язку з виробничою необхідністю.
8. Наказ керівника про переведення працівника на іншу роботу.

Задача 1

Л. працювала медичною сестрою в терапевтичному відділенні лікарні. У зв'язку з переходом на нові умови організації та оплати праці наказом головного лікаря вона була переведена медсестрою в дитячі ясла того ж санаторію. Вважаючи рішення керівництва неправомірним, бо характер праці й режим роботи на новому місці відрізнялися від попередніх, Л. звернулася з позовом до суду про поновлення на попередній роботі.

Чи має місце переведення на іншу роботу? Чи вправі керівник вимагати від Л. стати до роботи в дитячих яслах? Яким повинно бути рішення суду?

Задача 2

М. працювала бухгалтером у навчально-реабілітаційному центрі. Вона часто хворіла і ЛКК дійшла висновку, що ця робота протипоказана їй за станом здоров'я. Перейти на іншу роботу вона відмовилась і за згодою виборного органу первинної профспілкової організації була звільнена за п. 2 ст. 40 КЗпП України. М. звернулася до суду з позовом про поновлення на роботі, мотивуючи свої вимоги тим, що доручену їй роботу вона виконувала, ніяких зауважень не мала, а на іншу роботу переходити не бажає, бо там менша заробітна плата, а на її утриманні двоє дітей (віком один і чотири роки).

Чи обов'язковий висновок ЛКК для роботодавця? Чи вправі М. відмовитися від переведення на іншу роботу? Як суд повинен вирішити справу?

Семінарське заняття 5-6. Тема 4. Припинення трудового договору

Питання для усного опитування та дискусії

1. Загальна характеристика підстав припинення трудового договору.
2. Класифікація підстав припинення трудового договору.
3. Підстави припинення трудового договору з ініціативи працівника.
4. Розірвання трудового договору в разі виявлення невідповідності працівника займаній посаді або виконуваній роботі внаслідок недостатньої кваліфікації, або стану здоров'я, що перешкоджає продовженню цієї роботи.
5. Розірвання трудового договору внаслідок тимчасової непрацездатності працівника.
6. Розірвання трудового договору в разі поновлення працівника, який раніше виконував цю роботу.
7. Розірвання трудового договору в разі призову або мобілізації власника - фізичної особи під час особливого періоду.
8. Розірвання трудового договору в разі встановлення невідповідності працівника займаній посаді, на яку його прийнято, або виконуваній роботі протягом строку випробування.
9. Припинення трудового договору за ініціативою роботодавця як захід дисциплінарної відповідальності:
10. Розірвання трудового договору у зв'язку з систематичним невиконанням працівником без поважних причин своїх трудових обов'язків.
11. Розірвання трудового договору у зв'язку з прогулом.
12. Розірвання трудового договору у зв'язку з появою на роботі працівника у нетверезому стані.
13. Розірвання трудового договору у зв'язку з вчиненням за місцем роботи розкрадання майна роботодавця.
14. Розірвання трудового договору з деякими категоріями працівників у разі одноразового грубого порушення ними трудових обов'язків.
15. Розірвання трудового договору за несвоєчасну виплату заробітної плати.
16. Розірвання трудового договору в разі вчинення винних дій працівником, який безпосередньо обслуговує грошові або товарні цінності.
17. Розірвання трудового договору в разі вчинення працівником аморального проступку.
18. Розірвання трудового договору в разі перебування всупереч вимогам Закону України «Про запобігання корупції» у прямому підпорядкуванні у близької особи.
19. Порядок звільнення працівників.
20. Вихідна допомога при звільненні.

Практичне завдання:

1. Наказ керівника про звільнення працівника у зв'язку із відсутністю працівника на роботі внаслідок тимчасової непрацездатності.
2. Наказ керівника про звільнення працівника у зв'язку із вступом на військову службу.
3. Наказ керівника про звільнення головного бухгалтера у зв'язку із одноразовим грубим порушенням трудових обов'язків.
4. Наказ керівника про звільнення працівника у зв'язку із відмовою працівника укласти контракт.
5. Наказ керівника про звільнення працівника у зв'язку із невідповідністю працівника займаній посаді.
6. Наказ керівника про звільнення працівника за власним бажанням.
7. Наказ керівника про звільнення працівника у зв'язку із появою на роботі у нетверезому стані.

Задача 1.

Після того як працівники соціального готелю (кухар П. і охоронець С.) одружилися, керівник філії запропонував одному з них звільнитися, оскільки згідно з чинним законодавством спільна робота родичів забороняється.

В юридичній консультації, куди молоде подружжя звернулося за роз'ясненням, їм повідомили, що: заборона стосується тільки тих випадків, коли особа влаштовується на роботу, де працює її родич; у законі вказано, що «власник вправі запровадити обмеження щодо спільної роботи родичів», тобто на підприємстві має бути прийнято локальний акт, який би забороняв службу родичів загалом, а не конкретних осіб; правило про заборону спільної роботи родичів стосується тільки матеріально-відповідальних осіб; навіть якщо б роботодавець і хотів звільнити одного з родичів, то зробити він цього не зможе, оскільки статті 40, 41 КЗпП не передбачають такої підстави для звільнення.

Проаналізуйте ситуацію та підготуйте обґрунтовану позицію кожної із сторін.

Задача 2.

Наказом директора реабілітаційного центру для дітей від 11 лютого 2020 року було констатовано факт перебування Р. у стані алкогольного сп'яніння на роботі 9 лютого, а відсутність її на робочому місці з огляду на нетверезий стану цей день, було визнано прогулом і за цей день оплата за роботу їй не проводилася.

Заперечуючи проти постановлення такого наказу щодо неї, Р. пояснила, що протягом двох тижнів вона за станом здоров'я приймала ліки: напередодні ввечері, вночі і зранку на робочому місці. Через погіршення самопочуття в обідню перерву звернулася до лікарні, де отримала направлення на лікування в стаціонар, та до лікаря-невропатолога. Зазначила також, що алкогольних напоїв того дня не вживала, медичного обстеження на стан вживання таких речовин не проходила і ніхто не пропонував його пройти. І після огляду лікаря повернулася на роботу, де її попросили повернутися додому через відсторонення як нетверезого працівника. Тому вона дійсно була відсутня на роботі якийсь час. Але до обіду через погане самопочуття, а після обіду на виконання вказівки директора. Тому вона звернулася до директора з проханням скасувати наказ.

Директор відмовився, адже нетверезий стан працівниці було підтверджено складеним актом про перебування її в стані алкогольного сп'яніння; поясненнями інших працівників, заступника директора та іншими доказами. Усе це в сукупності стало достатніми підставами для видання наказу від 11 лютого 2020 року. Крім цього, він запевнив Р., що його пропозиція піти додому була дружньою порадою, а не офіційним розпорядженням.

Проаналізуйте ситуацію та підготуйте обґрунтовану позицію кожної із сторін.

Семінарське заняття 7.
Тема 5. Правове регулювання робочого часу.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Правові ознаки нормального робочого часу.
2. Скорочений робочий час: поняття, види правове регулювання.
3. Порядок та умови застосування неповного робочого часу.
4. Понаднормовий робочий час та правові підстави застосування надурочних робіт.
5. Заборона залучення до надурочних робіт.
6. Особливості залучення до роботи в нічний час.
7. Робота змінами.
8. Особливості встановлення гнучкого режиму роботи.
9. Вахтовий метод організації робіт.
10. Облік робочого часу

Задача 1.

В. була прийнята на посаду бухгалтера у центр ресоціалізації на умовах неповного робочого часу. Через два роки у центрі відбулася зміна власника, після чого змінилося керівництво. Новий керівник почав заново формувати штат центру. Зокрема, він запропонував В. працювати на умовах нормального робочого часу.

В. відмовилася, наголошуючи, що під час влаштування на роботу за домовленістю з попереднім керівником їй було встановлено неповний робочий день. За декілька днів після цієї розмови було видано розпорядження, за яким на підприємстві скасовувалася будь-яка робота на умовах неповного робочого часу. Згодом було видано наказ про звільнення В. з посади за п. 6 ст. 36 КЗпП України.

В. звернулася із позовом до суду. Проаналізуйте ситуацію. Яке рішення повинен ухвалити суд?

Задача 2.

У положенні «Про режим робочого часу» приватного дитячого садочка, створеного у формі товариства з обмеженою відповідальністю, було передбачено: 1) тривалість робочого часу протягом тижня встановлюється: а) для найманих працівників — 39 год; б) учасників товариства — 45 год; для жінок, які мають дітей віком до 14 років, тривалість робочого тижня скорочується на 5 год; оплата праці здійснюється за фактично відпрацьований час; в осінньо-зимовий період підприємство працює в режимі п'ятиденного робочого тижня, у весняно-літній — шестиденного робочого тижня.

Прокоментуйте зазначені позиції з огляду на відповідність їх чинному законодавству.

Задача 3.

До юрисконсульта районної державної адміністрації звернувся керівник відділу управління соціального захисту Н. з проханням роз'яснити йому, чи вправі адміністрація зобов'язати його з'являтися на роботу за 30 хв до початку зміни для організації роботи у відділі. Крім того, йому не рідко доводиться залишатися на роботі після закінчення робочого дня, у вихідні та святкові дні для усунення недоліків роботи. Начальник управління в додатковій оплаті йому відмовив, пояснивши, що Н. - працівник з ненормованим робочим днем, за що він отримує додаткову відпустку.

Чи правильно вчинив керівник? Як визначити, чи належить Н. до категорії працівників з ненормованим робочим днем? Чи відповідає режим Н. трудовому законодавству? Чи підлягає компенсації переробка робочого часу Н.?

Семінарське заняття 8.
Тема 6. Правове регулювання часу відпочинку.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття та види часу відпочинку.
2. Перерви протягом робочого дня.
3. Вихідні, святкові і неробочі дні.
4. Поняття і види відпусток.
5. Поняття та види щорічної відпустки (щорічна основа відпустка та щорічна додаткова відпустка).
6. Поняття, види та порядок надання соціальних відпусток.
7. Творчі відпустки та відпустки у зв'язку з навчанням.
8. Відпустки без збереження заробітної плати.
9. Особливості надання відпусток державним службовцям.
10. Перенесення відпустки.
11. Оплата часу відпочинку.
12. Облік часу відпочинку.

Задача 1.

З 20 липня 1997 року М. працює на посаді начальника відділу технічного контролю. У червні 2018 року йому повинні були надати відпустку за 2017-2018 роки. Однак без згоди працівника її перенесли на осінь 2019 року, у зв'язку з чим неможливо оздоровити своїх неповнолітніх дітей. У відповідності з ч. 4 ст. 79, ч. 3 ст. 80 КЗпП України черговість надання відпусток визначається графіком, який затверджується власником або уповноваженим ним органом за погодженням з профспілковим чи іншим уповноваженим на представництво трудовим колективом органом, і перенесення її на інший період допускається тільки за письмовою згодою працівника та за погодженням з профспілковим або іншим уповноваженим на представництво трудовим колективом органом. Згоди на перенесення відпустки працівник не давав. Дане питання не було погоджено і з профспілковим комітетом товариства.

Вирішіть ситуацію. Чи мали місце порушення трудового законодавства? Який порядок перенесення щорічної відпустки передбачений чинним законодавством?

Задача 2.

Н. працював консультантом у центрі зайнятості. За 2 місяці до Різдва повідомив керівництво, що він віросповідує іншу релігію (не православну) та попросив замінити вихідний з 7 січня 2020 р. на 17 грудня 2019 р. Керівництво погодилося замінити вихідний день, але так як 7 січня ніхто з колективу не виходив на роботу, йому запропонували взяти цей день вихідний за власний рахунок.

Проаналізуйте ситуацію. Як в Україні святкові та неробочі дні?

Задача 3.

В. (16,5 років) працює з 19 січня 2019 р. у територіальному центрі соціального обслуговування 28 травня він подав заяву про надання йому щорічної відпустки з 1 червня 2019 р. Роботодавець відмовив у наданні йому відпустки мотивуючи це тим, що існує графік відпусток і він зможе отримати відпустку не раніше серпня. Крім того, ще не настав шестимісячний термін його безперервної роботи в даній організації.

Проаналізуйте ситуацію. Чи правомірна відмова у наданні відпустки?

Семінарське заняття 9. **Тема 7. Трудова дисципліна**

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття та значення трудової дисципліни.
2. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку.
3. Поняття, підстава та види дисциплінарної відповідальності.
4. Дисциплінарний проступок.
5. Загальна дисциплінарна відповідальність.
6. Дисциплінарні стягнення та порядок їх накладення.
7. Спеціальна дисциплінарна відповідальність.
8. Застосування заходів дисциплінарного впливу до державних службовців та інших категорій.
9. Заходи заохочення за успіхи у роботі та порядок їх застосування.

Задача 1.

На підприємстві затвердили правила внутрішнього трудового розпорядку, у яких містився пункт, що передбачав право керівника за згодою профспілкового комітету звільнити працівників за одноразове грубе порушення технологічної дисципліни, що спричинило зупинку технологічного процесу більше ніж на 3 години. Крім того у правилах містився пункт, який надавав право керівництву позбавляти працівників за порушення трудової дисципліни премій, що передбачені системою оплати праці на підприємстві.

Чи законні дані правила? Чи можна включати до правил такі пункти? Хто і в якому порядку може опротестувати чи скасувати правила внутрішнього трудового розпорядку, якщо вони прийняті з порушенням діючих норм права?

Задача 2.

Бухгалтер С. допустила грубі помилки у кварталному звіті, у зв'язку з чим бухгалтерії прийшлося переробляти звіт заново, що спричинило затримку у його здачі та не виплату премії працівникам бухгалтерії. Отримавши письмове пояснення С. стало зрозумілим, що помилки вона допустила через власну неухважність. Головний бухгалтер оголосила їй сувору догану. С., яка до цього не мала жодних стягнень звернулася у КТС, вважаючи, що до неї мали право застосувати на перший раз лише догану.

Чи може КТС змінити міру стягнення? Чи підлягає скарга Соловйової задоволенню?

Задача 3.

Працівники Н., Р., М., маючи дітей віком 3, 10 і 15 років, відмовилися від направлення у відрядження в інший населений пункт, де знаходиться філія підприємства для проведення ревізії. Директор підприємства оголосив Н. догану, а Р. і М. були звільнені з роботи.

Чи законні дії директора? Який порядок направлення у відрядження? Які гарантії встановлені для окремих категорій працівників при направленні у відрядженні? Які документи необхідно оформити?

Семінарське заняття 10.

Тема 8. Матеріальна відповідальність сторін трудових правовідносин

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття, суть та значення матеріальної відповідальності для збереження матеріальних цінностей.
2. Умови притягнення до матеріальної відповідальності.
3. Види матеріальної відповідальності: обмежена, повна та кратна.
4. Порядок відшкодування заподіяної шкоди.

5. Порядок розгляду заяв та строки виплат при відшкодуванні шкоди.

Практичні завдання: кожному студенту підготувати:

1. Наказ керівника про притягнення працівника до обмеженої матеріальної відповідальності.
2. Наказ керівника про проведення розслідування у зв'язку із заподіянням шкоди установі.

Задача 1.

З 23 листопада 2002 року О. працює водієм у центрі реабілітації осіб з інвалідністю. 11 січня 2019 року, під час виконання трудових обов'язків відбулася дорожньо-транспортна пригода, внаслідок якої автомобіль потерпілого Д. було пошкоджено. У зв'язку з цим Д. звернувся до суду з позовом до відповідача про стягнення завданої йому майнової шкоди в сумі 19500 гр. 18 липня 2019 року суд задовольнив його вимогу, після чого 25 грудня 2019 року директор центру видав розпорядження №113 про покладення на водія матеріальної відповідальності в повному розмірі завданої потерпілому шкоди. О. вважає, що жодного із порушень не допустив, на нього не може бути покладена матеріальна відповідальність лише в межах середнього заробітку.

Чи підлягають вимоги задоволенню? Хто відшкодовує шкоду, що заподіяна підприємству? Які документи потрібно надати для відшкодування шкоди?

Задача 2.

П. працювала бухгалтером у соціальному готелі. З нею був укладений договір про повну матеріальну відповідальність. У січні 2020 року їй пред'явили вимогу щодо відшкодування в повному розмірі заподіяної шкоди внаслідок виявленої нестачі коштів у розмірі 517 грн.

Чи повинна П. відшкодувати шкоду, яку вона фактично не заподіювала? Які документи необхідно оформити?

Задача 3.

Із працівниками складу продуктів реабілітаційного центру Л., П., Д., З. директор уклав договір про колективну (бригадну) матеріальну відповідальність. При знятті залишків продукції за період з 1 жовтня по 31 грудня була виявлена нестача продуктів на суму 7896 гривень.

Які підстави застосування до винних осіб колективної (бригадної) матеріальної відповідальності? Які документи необхідно оформити? Вирішіть справу.

Семінарське заняття 11.

Тема 9. Оплата праці

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття та ознаки заробітної плати за трудовим правом.
2. Структура заробітної плати.
3. Заохочувальні та компенсаційні виплати.
4. Сфера державного регулювання оплати праці. Правові гарантії працівників на оплату праці.
5. Мінімальна заробітна плата як державна гарантія оплати найманої праці.
6. Порядок обчислення середньої заробітної плати.
7. Індексація заробітної плати.
8. Тарифна система оплати праці.
9. Тарифна сітка та її елементи.

Задача 1.

М. з 1987 року працює помічником вихователя (нянею) у дитячому будинку, який перебуває у комунальній власності. Згідно посадових обов'язків, вона прибирає туалетну кімнату та використовує при цьому дезінфікуючі засоби. За це, з 1 вересня 2005 року, на підставі Наказу Міністерства освіти України за № 557 від 26.09.2005 року «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ», мала б отримувати доплату в розмірі 10% її посадового окладу.

Щоправда у травні 2019 року М. стало відомо, що з 1 вересня 2005 року по 31 грудня 2019 року бухгалтерія проводила нарахування та виплату заробітної плати без цієї доплати. В червні 2019 року цього ж року працівниця звернулась до селищної ради із заявою провести перерахунок та виплату заробітної плати з 01 вересня 2005 року по 31 грудня 2018 року, однак їй було відмовлено. Обґрунтовуючи відмову, представник селищної ради вказав, що М. не звернулась до бухгалтерії ради із проханням про встановлення їй 10 % доплати та не провела відрахувань передбачених чинним законодавством.

Чи правомірні вимоги М.? Чи можна вважати відмову обґрунтованою? Які вимоги трудового законодавства були порушені?

Задача 2.

П. звільнився з роботи за власним бажанням у зв'язку з переїздом до іншої місцевості. На його неодноразові прохання провести з ним кінцевий розрахунок роботодавець відповідав обіцянками, але розрахунку не здійснював, посилаючись, зокрема, на заборгованість П. за проживання в гуртожитку.

Ставши до роботи на іншому підприємстві, П. звернувся до суду з позовом зобов'язати попереднього роботодавця провести з ним розрахунок і виплатити середній заробіток за весь час затримки розрахунку.

Чи законні вимоги П.? У якому порядку може бути стягнута заборгованість за проживання в гуртожитку?

Задача 3.

Столяр М. звернувся до директора соціального готелю із заявою про надання йому з 1 лютого чергової щорічної відпустки тривалістю 24 календарних дні. При визначенні розміру оплати відпустки з'ясувалось, що М. за п'ятиденного робочого тижня працював з 1 липня 2017 року по 31 грудня 2017 року - по три дні на тиждень, а з січня 2018 року по 16 лютого 2018 року - перебував у відпустці без збереження заробітної плати за згодою сторін. Починаючи з 17 лютого по 31 березня 2019 рік він працював не повний робочий тиждень (по 4 год. щоденно), а з 1 квітня 2019 рік працював повний робочий день. Сумарний його заробіток за розрахунковий період становив 30 090 грн.

Визначте розмір оплати відпустки столяра Масного. Який порядок обчислення розміру відпустки передбачений чинним законодавством?

Задача 4.

Санітарка відділення паліативного догляду Р. звернулася до виборного органу первинної профспілкової організації установи із проханням захистити її право на додаткову оплату за суміщення професій. У заяві вона пояснила, що, крім своєї роботи, впродовж зимового періоду виконувала також обов'язки кочегара, забезпечуючи пічне опалення, яким обладнане приміщення, а тому і просила виплатити їй за листопад-квітень 50 % зарплати кочегара. Представник роботодавця на засіданні виборного органу первинної профспілкової організації заперечував проти такої оплати, мотивуючи тим, що Р. виконувала роботу кочегара з власної ініціативи, у вільний від роботи час. Адміністрація цю роботу їй не доручала. Крім того, з'ясувалося, що Р. працює санітаркою за сумісництвом, а основна її робота — медсестра санаторію «Карпати».

Проаналізуйте ситуацію. Як оплачується робота за сумісництвом та в разі суміщення професій і посад?

Задача 5.

Головний бухгалтер центру зайнятості Н. працював за сумісництвом головним бухгалтером приватного підприємства. У наказі про прийняття на роботу за сумісництвом було вказано, що оплата здійснюватиметься за фактично відпрацьований час, у розмірі, який не перевищує половини окладу головного бухгалтера.

Пропрацювавши два місяці на підприємстві, Н. переконався, що він фактично виконує всю роботу головного бухгалтера. У зв'язку з цим звернувся до роботодавця із вимогою виплачувати йому повністю заробітну плату головного бухгалтера. Роботодавець відмовився задовольнити вимоги Н., мотивуючи тим, що оплата головного бухгалтера здійснюється за почасовими ставками, а тривалість роботи за сумісництвом не може перевищувати чотирьох годин на день.

Проаналізуйте ситуацію та сформулюйте обґрунтовану відповідь.

Семінарське заняття 12-13.

Тема 10. Охорона праці

Питання для усного опитування та дискусії

1. Охорона праці: поняття та принципи забезпечення.
2. Гарантії прав працівників на охорону праці.
3. Організація охорони праці на виробництві.
4. Державний нагляд та громадський контроль за охороною праці.
5. Охорона праці жінок.
6. Охорона праці неповнолітніх.
7. Охорона праці осіб зі зниженою працездатністю.
8. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій, пов'язаних з виробництвом.

Задача 1.

На посаду комірника з випробувальним терміном у торгівельне підприємство була прийнята Л.. Через 3 тижні директор, обходячи приміщення, зробила зауваження про те, що комірником порушуються правила протипожежної безпеки, її робоче місце загроможене. У відповідь на зауваження Лиско заявила, що вона свої обов'язки виконує якісно і вчасно, незважаючи на її неодноразові прохання, вантажники у складуванні товарів їй не допомагають, а вона складувати їх не зобов'язана і не буде, так як є вагітною. Через 2 дні після розмови Л. викликали до інспектора по кадрах і вручили під розписку наказ про звільнення її з роботи у зв'язку з незадовільними результатами випробування.

Дайте характеристику діям керівництва. Для яких категорій працівників передбачено випробування при прийомі на роботу?

Задача 2.

К. була прийнята на роботу економістом у економічний відділ райдержадміністрації на період відпустки по вагітності та пологах та відпустки по догляду за дитиною економіста Г.. Через рік Г. вирішила перервати відпустку та приступити до роботи. Крепова відмовилася звільнитися, мотивуючи це тим, що з нею при прийомі на роботу уклали трудовий договір на три роки. У відділі кадрів їй пояснили, що Г. має право в будь-який момент повернутися на роботу.

К. звільнили у зв'язку із закінченням строку договору. Вважаючи своє звільнення неправильним, вона звернулася до суду з позовом про поновлення на роботі, так як на момент звільнення вона хворіла.

Дайте оцінку правомірності дії керівництва. У яких випадках працівник може бути звільнений з ініціативи роботодавця?

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: охорона праці, повноваження роботодавця з охорони праці, повноваження працівника з охорони праці, організація охорони праці в державних установах.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- заходи з організації охорони праці;
- гарантії прав працівника на працю, які відповідає вимогам охорони праці;
- організація охорони праці в державних установах;
- особливості регулювання охорони праці окремих категорій.

Семінарське заняття 14.

Тема 11. Індивідуальні трудові спори

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття та причини виникнення індивідуальних трудових спорів.
2. Органи, які розглядають індивідуальні трудові спори.
3. Принципи розгляду індивідуальних трудових спорів.
4. Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів в КТС.
5. Розгляд індивідуальних трудових спорів в судах.
6. Особливості судового розгляду окремих категорій справ (спори про поновлення на роботі, спори про оплату праці, спори про матеріальну відповідальність сторін трудового договору).
7. Порядок розгляду трудових спорів державних службовців.

Задача 1.

17 липня 2019 р. до Хмельницького окружного адміністративного суду звернулася особа В., яка перебуває на посаді головного спеціаліста економічного відділу контрольно-перевірочної роботи управління Пенсійного фонду України в Хмельницькій області та просить визнати незаконними дії начальника управління Пенсійного фонду України в Хмельницькій області щодо зняття премії з березня 2019 р. по даний час. Свої вимоги позивач обґрунтував тим, що 04 квітня 2019 р. його було притягнуто до дисциплінарної відповідальності та оголошено догану за перевищення службових повноважень без корисливих мотивів. Жодних пояснень перед притягненням до відповідальності від особи В. не зажадали.

Які порушення щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності були допущені начальником управління Пенсійного фонду України в Хмельницькій області?

Які види дисциплінарних стягнень можуть застосовуватися до державних службовців?

Задача 2.

Р. працювала бухгалтером у сільській раді. Звільнена за порушення трудової дисципліни за пунктом 3 статті 40 КЗпП України. Вважаючи звільнення неправильним, Р. звернулася до суду з позовом про поновлення на попередній посаді. Ухвалою суду відмовлено у прийнятті позовної заяви з тих мотивів, що вона не зверталася за вирішенням спору до комісії по трудових спорах.

Чи законна ухвала суду?

Задача 3.

Спеціалісти відділу у справах дітей, молоді і спорту районної державної адміністрації М. і С. були присутні на мітингу політичної партії. Наступного дня за розпорядженням голови райдержадміністрації службовці М. і С. були звільнені з посади

Чи можна вирішити такий спір?

Задача 4.

Т. вчитель школи-інтернату під час виховної бесіди з учнем 10 класу не стримала себе і дала йому ляпасу. Батьки учня звернулися до директора школи із скаргою і вимагали звільнення вчительки з роботи. Збори трудового колективу, обговоривши поведінку Т., постановили просити звільнити її з роботи. Директор школи в цей же день видав наказ про звільнення. У трудову книжку внесено запис: “Звільнена за однократне грубе порушення трудових обов’язків (п.1 ст.41 КЗпП України)”. Т. звернулася з позовом до суду про поновлення її на роботі. Обґрунтовувала свої вимоги тим, що має 18 років бездоганного педагогічного стажу, неодноразові заохочення, учень зухвало себе поведив, систематично ображав і принижував її перед іншими учнями, тому вона не стрималася.

Як вирішити такий спір?

Семінарське заняття 15. Тема 12. Колективний договір

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття та мета укладення колективного договору.
2. Сторони колективного договору.
3. Колективні переговори як обов’язкова передумова укладання колективного договору
4. Зміст колективного договору.
5. Регулювання питань оплати праці в колективному договорі.
6. Регулювання питань надання відпусток у колективному договорі
7. Регулювання питань охорони праці в колективному договорі
8. Погодження проекту колективного договору.
9. Реєстрація колективних договорів
10. Внесення змін і доповнень до колективного договору
11. Контроль за виконанням колективного договору
12. Відповідальність за порушення умов колективного договору.

Задача 1

У зв’язку з загостренням криміногенної ситуації в місті та нападом озброєних осіб на одну з автомашин швидкої допомоги, в результаті чого постраждав екіпаж, водії лікарні швидкої допомоги поставили питання про забезпечення належних умов праці та підвищення зарплати за роботу у нічний час. Свої вимоги вони оформили протоколом загальних зборів і наступного дня подали його копію головному лікарю. Через три дні водіїв було поінформовано, що створення безпечних умов праці у нічний час не належить до компетенції лікарні, тому необхідно звертатися до органів охорони правопорядку. Заробітна плата фінансується з місцевого бюджету, а тому немає жодних варіантів для її збільшення.

Відразу після закінчення зборів представники водіїв заявили вимогу про створення спеціальної комісії для врегулювання конфлікту, інакше вони негайно розпочнуть страйк. Не отримавши протягом трьох днів позитивної відповіді, водії за рішенням загальних зборів з 1 грудня розпочали страйк. При цьому за рішенням страйкового 8 машин швидкої допомоги продовжували працювати. 4 грудня виконком міської ради на вимогу головного лікаря звернувся до суду про визнання страйку незаконним. Якою є ваша думка щодо правомірності дій працівників і керівництва лікарні?

Як вирішити проблему? Хто має забезпечити безпеку медичних працівників?

Задача 2. Ознайомившись зі змістом колективного договору підприємства, державний інспектор виявив норму, згідно з якою кожний працівник, що порушив трудову або виробничу дисципліну, буде притягатися до дисциплінарної та матеріальної відповідальності у вигляді штрафу. Крім того, працівникам, які допустили прогул без поважних причин, буде скорочуватися щорічна відпустка на кількість днів прогулу.

Чи відповідає вказана норма чинному трудовому законодавству?

Задача 3. Відомо, що на приватних підприємствах колективний договір укладається сьогодні не завжди. *Чи можна у трудовому договорі (контракті) передбачити умови колективно-договірного регулювання праці?*

Задача 4. Між фізичною особою - підприємцем І. Піскуном та його працівниками К.Павленко, І. Литвиновим, О. Мартинюком було укладено колективний договір. Дайте оцінку цьому договору.

Задача 5. Через три місяці після створення підприємства, голова трудового колективу запропонував директору укласти колективний договір. Після двох тижнів заступник директора повідомив, що розпочне ведення колективних переговорів з уповноваженим органом трудового колективу.

Дайте оцінку ситуації. Визначте правовий статус сторін колективного договору.

Задача 6. Голова профспілки звернувся до суду за оскарженням дій начальника цеху підприємства «АВТОТРАНС», оскільки йому відмовлено у веденні колективних переговорів через те, що колективний договір може бути укладений на підприємстві, де кількість працюючих понад 20 осіб і підприємство є юридичною особою. *Визначте: чи правомірні дії начальника цеху? Які умови укладення на підприємстві колективного договору.*

Задача 7. Для ведення колективних переговорів трудовий колектив до складу комісії включив юрисконсульта П. Ткачука підприємства. Роботодавець з цим не погодився, оскільки в цей час, у господарському суді розглядалась справа за участю підприємства, і П. Ткачук був уповноважений представляти його інтереси. Тому роботодавець вимагав від трудового колективу включити до складу комісії іншого працівника.

Чи правомірні вимоги роботодавця? Відповідь обґрунтуйте.

Задача 8. Під час ведення колективних переговорів, представники профспілки звернулись до директора заводу надати інформацію про доходи підприємства за минулий рік, плани економічного розвитку на поточний рік та фінансовий стан підприємства за останні чотири місяці. Своє звернення вони обґрунтовували необхідністю встановлення економічно обґрунтованих соціальних гарантій найманим працівникам. Директор їм відмовив, пославшись на те, що вони не є уповноважені представники комісії щодо ведення колективних переговорів, а крім того, ця інформація є комерційною таємницею підприємства.

Чи обґрунтована відмова роботодавця? Зробіть правовий аналіз аргументів сторін конфлікту?

Задача 9. Під час ведення колективних переговорів не врегульованими залишилися чотири пропозиції трудового колективу. Представник роботодавця запропонував звернутись до посередника, а представники трудового колективу вирішили звернутись до КТС. Дайте обґрунтовану правову пораду членам комісії щодо ведення колективних переговорів.

Який порядок урегулювання конфліктів при веденні колективних переговорів?

Семінарське заняття 16.

Тема 13. Колективні трудові спори (конфлікти)

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття та причини виникнення колективного трудового спору.
2. Сторони колективних трудових спорів.

3. Розгляд колективного трудового спору примирною комісією.
4. Посередник і його роль в розгляді колективного трудового спору.
5. Порядок утворення трудового арбітражу.
6. Участь Національної служби посередництва та примирення у вирішенні колективно трудових спорів.
7. Правове регулювання проведення страйків.
8. Відповідальність за порушення порядку вирішення колективних трудових спорів

Задача 1

Трудовим колективом направлено лист на адреси голови обласної державної адміністрації, голові облради, прокуратуру області, начальнику поліції, голові міської ради, у якому повідомив про повторне оголошення акції протесту у зв'язку з припиненням виплати заборгованості з заробітної плати. За рішенням суду акцію визнано незаконною.

Який спір має місце? Роз'ясніть порядок його вирішення.

Задача 2

Підприємство з безперервно діючим виробництвом звернулося з позовом про визнання страйку незаконним. Підприємство згідно профілю надає послуги санаторного характеру. Припинення працівниками обов'язків створило загрозу життю і здоров'ю людей, які користуються послугами, відпочивають в плавальному басейні та потребують отримання лікувальних процедур. За рішенням суду позов підприємства задоволено.

Який спір має місце? Роз'ясніть порядок його вирішення.

Задача 3

Більшість присутніх реабілітаційного центру, які є частиною від усіх працюючих, прийняли рішення про припинення роботи та обрання особи, яка очолює страйк, формулювання вимог трудового колективу. Причиною оголошення страйку стало неприйняття рішень на звернення колективу припинити незаконні перевірки школи.

Який спір має місце? Роз'ясніть порядок його вирішення.

Задача 4

Працівники центру соціально-психологічної реабілітації звернулося із позовом до суду про визнання страйку недійсним. Про початок страйку адміністрацію письмово попередили. Працівники фактично розпочали страйк у формі невиконання своїх трудових обов'язків, про що свідчать доповідні записки. Вони зібралися для зустрічі з керівництвом центру з приводу невиплати заробітної плати. Причиною страйку є мінімальна оплата їх праці.

Який спір має місце? Роз'ясніть порядок його вирішення та документально оформіть.

Задача 5

Колективом працівників управління соціального захисту на загальних зборах прийняте рішення про проведення страйку в обласній раді. Фактично страйк не відбувся, так як сторони напередодні страйку підписали угоду про примирення.

Який спір має місце?

Роз'ясніть порядок його вирішення та документально оформіть.

1.4. Самостійна робота студентів

№ з/п	Назви тем та зміст завдань		Денна форма
	1.	Тема 1. Поняття, предмет, метод, система, функції трудового права	
	<i>Завдання:</i>	1. Проаналізувати поняття трудових правовідносин (законспектувати основні положення). 2. Визначити об'єкти та суб'єкти договірного регулювання. 3. Дослідити нормативно-правові акти, які регулюють трудові відносини 4. Проаналізувати правові підстави та умови регулювання відносин у сфері трудового права міжнародними договорами.	
2.	Тема 2. Трудовий договір. Порядок прийому на роботу	5	
	<i>Завдання:</i>	1. Проаналізувати законодавство щодо порядку укладення трудового договору. 2. Проаналізувати правову процедуру прийому на роботу. 3. Проаналізувати порядок вступу на державну службу. 4. Проаналізувати тенденції вдосконалення механізмів укладення трудових договорів в сучасних умовах.	
3.	Тема 3. Переведення на іншу роботу (посаду)	5	
	<i>Завдання:</i>	1. Дослідити законодавство, яке регулює правовідносини у сфері переведення на іншу роботу (посаду). 2. Дослідити механізм переведення на іншу роботу (посаду) державних службовців.	
4.	Тема 4. Припинення трудового договору	5	
	<i>Завдання:</i>	1. Проаналізувати порядок припинення трудових відносин. 2. Дослідити законодавче забезпечення порядку припинення трудових відносин. 3. Дослідити законодавче забезпечення порядку припинення трудових відносин на державній службі.	
5.	Тема 5. Правове регулювання робочого часу	5	
	<i>Завдання:</i>	1. Проаналізувати порядок і підстави встановлення режиму робочого часу. 2. Проаналізувати види робочого часу. 3. Проаналізувати порядок встановлення режиму робочого часу в державних установах.	
6.	Тема 6. Правове регулювання часу відпочинку	5	
	<i>Завдання:</i>	1. Дослідити види часу відпочинку. 2. Проаналізувати види часу відпочинку для державних службовців.	
7.	Тема 7. Трудова дисципліна	5	
	<i>Завдання:</i>	1. Дослідити поняття та особливості забезпечення дисципліни праці. 2. Дослідити види заохочень за успіхи у праці. 3. Дослідити види дисциплінарних стягнень.	

		4. Дослідити особливості застосування заходів дисциплінарного впливу для державних службовців.	
8.	Тема 8	Матеріальна відповідальність сторін трудових правовідносин	5
	<i>Завдання:</i>	Проаналізувати умови та підстави застосування заходів матеріальної відповідальності	
		2. Дослідити види матеріальної відповідальності	
		3. Охарактеризувати підстави застосування матеріальної відповідальності до роботодавця	
9.	Тема 9.	Оплата праці	8
	<i>Завдання:</i>	1.Проаналізувати поняття та складові оплати праці.	
		2.Проаналізувати особливості оплати праці на державній службі	
10.	Тема 10	Охорона праці	5
	<i>Завдання:</i>	Проаналізувати поняття та складові	
		1.Охарактеризувати особливості охорони прці окремих категорій	
		2.Визначити механізми забезпечення охорони праці державних службовців	
11.	Тема 11	Індивідуальні трудові спори	7
	<i>Завдання:</i>	1.Визначити причини виникнення індивідуальних трудових спорів	
		2. Проаналізувати процедури вирішення індивідуальних трудових спорів	
12.	Тема 12	Колективний договір	6
	<i>Завдання:</i>	1.Визначити процедуру укладення колективного договору	
		2. Проаналізувати заходи впливу у разі невиконання умов колективного договору	
13.	Тема 13	Колективні трудові спори (конфлікти)	7
	<i>Завдання:</i>	1.Визначити причини виникнення колективних трудових спорів (конфліктів)	
		Проаналізувати процедури вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)	
		Охарактеризувати особливості вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) в державних установах	
Всього годин:			73

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі реферату. Завдання обирається студентом на початку семестру і виконується за усталеними вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання рефератів

Індивідуальне завдання студентів заочної форми навчання виконується у межах годин, відведених для самостійної роботи студента. Тема завдання обирається студентом добровільно і закріплюється за студентом викладачем на початку семестру. Підготовка індивідуального завдання у такій формі передбачає:

- підбір та опрацювання літератури за темою;
- складання плану роботи;
- виклад основних ідей та пропозицій авторів.

1.5.2. Темы рефератів-оглядів

1. Особливості організації дисципліни праці у державних установах.
2. Особливості застосування заохочень та дисциплінарних стягнень у державних установах.
3. Особливості охорони праці в державних установах.
4. Правові наслідки порушення вимог охорони праці.
5. Підстави звільнення працівників від виконання трудових обов'язків.
6. Особливості звільнення від виконання трудових обов'язків державних службовців.
7. Обов'язки щодо виконання умов колективного договору.
8. Правові наслідки невиконання умов колективного договору.
9. Особливості праці неповнолітніх осіб.
10. Особливості праці інвалідів.
11. Особливості праці жінок.
12. Наслідки недотримання правил охорони праці.
13. Особливості врегулювання колективного трудового спору.
14. Роль керівника у забезпеченні трудових прав працівника.

1.5.3. Методичні рекомендації до виконання рефератів

Метою виконання індивідуальних завдань є закріплення і систематизація студентами отриманих знань у процесі участі в аудиторних заняттях і самостійної роботи.

Для виконання індивідуальних завдань студенти повинні використовувати законодавчі та підзаконні акти, інструктивно-методичні матеріали, науково-монографічну літературу, статистичні дані, аналітичну інформацію правоохоронних органів, а також практику та специфіку діяльності установ.

Індивідуальне завдання виконується комп'ютерним способом з одностороннім розміщенням тексту на папері формату А 4 (210 мм x 297 мм) з дотриманням прийнятих у діловодстві стандартних берегів: лівого – 30 мм, верхнього та нижнього – 20 мм, правого – не менше 10 мм.

Обсяг завдання має забезпечувати належне висвітлення теми і не повинен перевищувати 12-14 сторінок друкованого тексту шрифтом Times New Roman кеглем 14 з міжрядковим інтервалом 1,5.

Завдання повинно бути структурованою, тобто після титульного аркуша містити: план, вступ, три (два) розділи, висновки, список використаних джерел. Складові частини роботи не обов'язково починати з нового аркуша. Розділи плану роботи формулюються самостійно студентом як найважливіші напрями розкриття її теми. Виклад роботи подається за наведеним нижче порядком.

ПЛАН

		Стор.
	Вступ	- 2
1.	(назва першого розділу)	- 3
2.	(назва другого розділу)	- 6
3.	(назва третього розділу)	- 9
	Висновки	- 12
	Список використаних джерел	- 14

Вступ

(Виклад змісту вступу)

1. (назва першого розділу)

(Виклад змісту першого розділу)

2. (назва другого розділу)

(Виклад змісту другого розділу)

3. (назва третього розділу) (Виклад змісту третього розділу)

Висновки

(Виклад змісту висновків)

Список використаних джерел

Нижче списку використаних джерел рукописним способом зазначаються дата виконання реферату і особистий підпис студента.

Реферат має включати в себе:

1. Порядок, підстави надання соціальної послуги певного виду.
2. Заповнені документи від імені особи, що потребує надання соціальної послуги.
3. Список використаних джерел.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі письмового заліку.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Суб'єкти трудових правовідносин.
2. Фізична особа як суб'єкт трудових правовідносин.
3. Профспілка як суб'єкт трудових правовідносин.
4. Зміст трудових правовідносин.
5. Конкурс як спосіб заміщення вакантних посад.
6. Призначення на посаду.
7. Обрання на посаду як підстава виникнення трудових правовідносин.
8. Поняття трудового договору.
9. Працівник як сторона трудового договору.
10. Роботодавець як сторона трудового договору.
11. Загальний порядок укладання трудового договору: основні етапи.
12. Загальні та спеціальні гарантії при укладенні трудового договору.
13. Заборона дискримінації у сфері праці.
14. Заборона примусової праці.
15. Обмеження під час прийняття на роботу.
16. Оформлення прийняття на роботу.
17. Форма трудового договору.
18. Попереднє випробування при прийомі на роботу.
19. Зміст трудового договору. Класифікація умов трудового договору.
20. Характеристика обов'язкових умов трудового договору
21. Характеристика факультативних умов трудового договору
22. Строковий трудовий договір: поняття, види.
23. Поняття переведення працівників на іншу роботу. Види переведень.
24. Переміщення на іншу постійну роботу.
25. Зміна істотних умов праці: поняття, підстави, правові наслідки.
26. Види переведень на тимчасову роботу.
27. Тимчасові переведення на легшу роботу: види, порядок проведення.
28. Правила тимчасового переведення без згоди працівника
29. Переведення у разі простою
30. Види робочого тижня, порядок його встановлення.
31. Правове регулювання надурочних робіт.
32. Припинення трудового договору у зв'язку з порушенням правил прийому на роботу.
33. Порядок розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця.

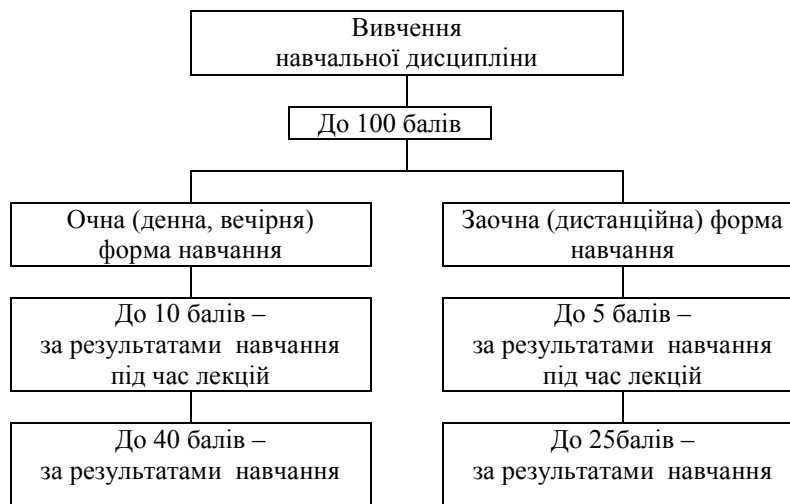
34. Порядок розірвання трудового договору з ініціативи працівника (строкового і безстрокового трудового договору).
35. Розірвання трудового договору за ініціативою осіб, що не є стороною трудового договору.
36. Проведення розрахунків під час звільнення працівників. Виплата вихідної допомоги.
37. Оформлення звільнення.
38. Відсторонення працівника від роботи.
39. Поняття та види часу відпочинку.
40. Вихідні дні. Порядок залучення працівників до роботи у вихідні дні.
41. Щорічна основна відпустка та порядок її надання.
42. Щорічна додаткова відпустка, її види і порядок надання.
43. Оплата відпусток. Грошова компенсація за невикористані щорічні відпустки.
44. Творча відпустки: поняття, особливості та порядок надання.
45. Соціальні відпустки.
46. Порядок прийняття і строки дії колективного договору.
47. Зміст колективного договору.
48. Поняття та методи забезпечення трудової дисципліни.
49. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку.
50. Поняття та підстави дисциплінарної відповідальності.
51. Види дисциплінарних стягнень та порядок їх накладення.
52. Звільнення з роботи як захід дисциплінарного впливу.
53. Спеціальна дисциплінарна відповідальність деяких категорій працівників.
54. Поняття, ознаки та функції матеріальної відповідальності.
55. Підстави та умови матеріальної відповідальності працівників.
56. Обмежена матеріальна відповідальність.
57. Повна матеріальна відповідальність.
58. Кратна (підвищена) матеріальна відповідальність.
59. Колективна (бригадна) відповідальність працівників.
60. Поняття трудових спорів та їх види.

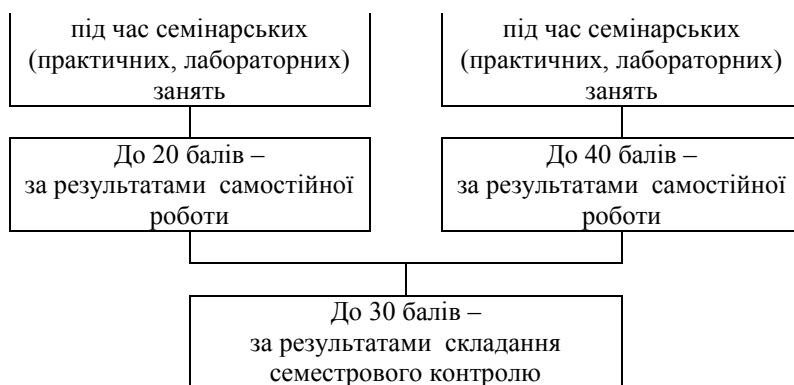
1.6.2. Приклад залікового білету

1. Обмеження під час прийняття на роботу.
2. Поняття трудових спорів та їх види.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів семестрової оцінки студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 5 лекційних занять за заочною формою навчання.

Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій							
		1	2	3	4	5	6	7	8
Денна	15	0,7	1,3	2	2,7	3,3	4	4,7	5,3
		9	10	11	12	13	14	15	
		6	6,7	7,3	8	8,7	9,3	10	

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 3 семінарських занять за заочною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п.4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 29 травня 2017 року, протокол № 14).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів та виконання індивідуальних завдань, наведено в наступній таблиці:

№ з/п	13 тем	Номер теми													Усього балів
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	2	1	1	16
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	4													4
	Усього балів														20

3. Рекомендовані джерела

3.1. Основна література

1. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
2. Кодекс законів про працю України. // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
3. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 2. — Ст. 4.
4. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2006. — № 4. — Ст. 43.
5. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01.07.1993 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 36. — Ст. 361.
6. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 16. — Ст. 93.
7. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 03.03.1998 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 34. — Ст. 227.
8. Про порядок повідомної реєстрації галузевих і регіональних угод, колективних договорів, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 13.02.2013 р. № 115 // Офіційний вісник України. — 2013. — № 16. — Ст. 554.
9. Про соціальний діалог в Україні від 23.12.2010 р. // Відомості Верховної Ради України — 2011 — № 28. — Ст. 255
10. Про оплату праці: Закон України від 25.03.95 // Відомості Верховної Ради України. — 1995. — № 17. — Ст. 121.
11. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.99 // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 45. — Ст. 397.
12. Інструкція про порядок ведення трудових книжок на підприємствах, в установах, організаціях, затв. Міністерством праці, Мінюстом, Мінфіном 28.06.93 р. // Урядовий кур'єр. — 1993. — 14 жовтня.
13. Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій: затв. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 квітня 1993 р. № 245 // Зібрання постанов Уряду України. — 1993. — № 9. — Ст. 184.
14. Про застосування контрактної форми трудового договору з керівником підприємства, що є у загальнодержавній власності: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 1993 р. № 203 // Зібрання постанов Уряду України. — 1993. — № 3. — Ст. 121.
15. Список сезонних робіт і сезонних галузей: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 1997 р. № 278 // Урядовий кур'єр. — 1997. — № 60–61. — Ст. 281.
16. Умови, тривалість, порядок надання та оплати творчих відпусток: затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 19.01.1998р. // Праця і зарплата. — 1998. — № 4.
17. Постанова Пленуму Верховного Суду України Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди від 31.03.1995р. // [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0014700-92>
18. Прилипко С. М. Трудове право України : підручн. / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. — вид. 2-ге, перероб. і доп. — Х. : ФІНН, 2009. — 380 с.

3.2. Допоміжні джерела

1. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. — 4-те вид., стер. — К.: Вікар, 2006. — 725 с.
2. Журавель В. Принципи та види колективних форм захисту трудових прав працівників / В. Журавель // Підприємництво, господарство і право. — 2016. — № 2. — С. 74–77.
3. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами судової практики: Науково-практичне видання [Текст] / за ред. П. Д. Пилипенка. — К. : Істина, 2010. — 464 с.

4. Мельник К. До питання трудової правосуб'єктності працівників / К. Мельник // Підприємництво, господарство і право. – 2010. – №1. – С. 112-115.
5. Мельничук Н. О. Збалансування інтересів сторін трудових відносин як засада забезпечення договірного регулювання таких відносин з боку держави / Н. О. Мельничук // Часопис Київського університету права. – 2010. – №4. – С. 158-162.
6. Роїна О. М. Трудові правовідносини : практ. посіб. / О. М. Роїна. — 3-є вид. — К. : КНТ, 2007. — 348 с.
7. Ротань В. Г. Науково-практичний коментар законодавства України про працю : законодавство враховане станом на 1 січ. 2013 р. [Текст] / В. Г. Ротань, І. В. Зуб, О. Є. Сонін. — 15-те вид., допов. та переробл. — К. : Правова єдність, 2013. — 684 с.
8. Стичинський Б. С. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / Б. С. Стичинський, І. В. Зуб, В. Г. Ротань. — 2-ге вид., перероб. та доп. — К. : А.С.К., 2000. — 1072 с.
9. Трудове право України: Академічний курс : підручн. / ред. Н. М. Хуторян. — К. : А.С.К., 2004. — 608 с.
10. Трудове право : навч. посіб. / Н. П. Долгіх, В. П. Марущак. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. – 252 с.
11. Трудове право України: Академічний курс. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. – 544 с.
12. Трудове право : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В. В. Жернаков, С.М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін. ; за ред. В. В. Жернакова. – Х. : Право, 2012. – 496 с.
13. Трудове право України: підручник / С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко, І.П. Жигалкін, В.А. Прудников. – 5-те вид., доп. – Х.: Право, 2014. – 760 с. Трудове право України: підручник / Ю.П.Дмитренко. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 624 с.
14. Швець Н. М. Право на страйк та умови його реалізації [Текст] : монограф. / Н. М. Швець. — Х. : Право, 2009. — 223 с.
15. Ясинок М. М. Система вирішення трудових спорів в Україні та шляхи її подальшого розвитку / М. М. Ясинок, С. І. Запара // Правовий вісник УАБС. – 2013. – № 1 (8). – С. 72–76.

3.3. Рекомендовані джерела за темами

Тема 1. Поняття, предмет, метод, система, функції трудового права

1. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – 4-те вид., стер. – К.: Вікар, 2006. – 725 с.
2. Болотіна Н.Б. Трудове право України: підручник. Вид. 5-те, перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 860 с. 199.
3. Європейська соціальна хартія (переглянута): Міжнародний документ від 03.05.1996. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062 (19.09.2019: 06.08.2019).
4. Жернаков В.В., Прилипко С.М., Ярошенко О.М. Трудове право: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / за ред. В.В. Жернакова. Харків: Право, 2012. 496 с.
5. Жигалкін І.М. Поєднання централізованого, локального й індивідуального правового регулювання праці. Публічне право. 2016. № 1. С. 232-240.
6. Іншин М. І. Трудове право України. К: Центр учбової літератури, 2017. 472 с.
7. Іншин М. І., Щербина В. І. Трудове право України: підручник. Харків: Діса Плюс, 2014. С. 450.
8. Іншин М.І. Загальні та спеціальні норми у правовому регулюванні трудових відносин в сучасних умовах. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2013. № 28. С. 28-34.
9. Іншин М.І. Оціночні поняття у трудовому праві: сучасний стан та шляхи удосконалення. Форум права. 2014. № 4. С. 162-166.

10. Іншин М.І. Теоретико-правова характеристика трудових правовідносин. Форум права. 2014. № 1. С. 198-202.
11. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами судової практики: Науково-практичне видання [Текст] / за ред. П. Д. Пилипенка. — К. : Істина, 2010. — 464 с.
12. Кодекс законів про працю України. URL: // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
13. Коляда Т.А. Концепція гідної праці у трудовому праві України. Форум права. 2010. № 3. С. 201-205.
14. Конвенція про політику в галузі зайнятості № 122 (укр/рос): Міжнародний документ від 09.07.1964. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_062 (19.09.2019: 16.08.2019).
15. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141 (ред. від 21.02.2019). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
16. Костюк В. Л. Конституційне право на працю у новітніх умовах сьогодення: науково-правовий аспект // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». 2014. № 2 (10). URL: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2014/n2/14kvlnpa.pdf>.
17. Мельник К. До питання трудової правосуб'єктності працівників / К. Мельник // Підприємництво, господарство і право. – 2010. – №1. – С. 112-115.
18. Мельник К. Ю. Трудове право України: підручник. Харків. Діса плюс, 2014. 480 с.
19. Мельничук Н. О. Збалансування інтересів сторін трудових відносин як засада забезпечення договірного регулювання таких відносин з боку держави / Н. О. Мельничук // Часопис Київського університету права. – 2010. – №4. – С. 158-162.
20. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право України. Х.: ФІНН, 2009. 728 с.
21. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право: посібник. 4-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2018. 200 с.
22. Прилипко С. М. Трудове право України : підручн. / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. — вид. 2-ге, перероб. і доп. — Х. : ФІНН, 2009. — 380 с.
23. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 37-38. Ст. 2004.
24. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2017 № 1798- VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 7-8. Ст. 50.
25. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2016. № 4. С. 60.
26. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>
27. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 № 5067- VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
28. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні: Закон України від 06.09.2012 № 5207-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2013. № 32. С. 412.
29. Про колективні договори і угоди. Закон України від 01.07.1993 р. № 3356-XII. Відомості Верховної Ради України. 1993 р. № 36. Ст. 361.
30. Про очищення влади: Закон України від 16.09.2014 № 1682-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 44. Ст. 2041.
31. Про професійний розвиток працівників. Закон України 12 січня 2012 року № 4312-VI. ВВР. 2012. № 39. Ст. 462.
32. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.1999 № 1045-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 45. Ст. 397.
33. Про соціальний діалог в Україні від 23.12.2010 р. //Відомості Верховної Ради України – 2011 – № 28. – Ст. 255
34. Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 28.02.1991 № 796-XII. Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. № 16. Ст. 200.

35. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402- VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 31. Ст. 545.
36. Роїна О. М. Трудові правовідносини : практич. посіб. / О. М. Роїна. — 3-є вид. — К. : КНТ, 2007. — 348 с.
37. Трудове право : навч. посіб. / Н. П. Долгіх, В. П. Марущак. — Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. — 252 с.
38. Трудове право : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В. В. Жернаков, С.М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін. ; за ред. В. В. Жернакова. — Х. : Право, 2012. — 496 с.
39. Трудове право України. Академічний курс: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П.Д. Пилипенко, В.Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; за ред. П.Д. Пилипенка. К.: Ін Юре, 2009. 544 с.
40. Трудове право України: Академічний курс : підручн. / ред. Н. М. Хуторян. — К. : А.С.К., 2004. — 608 с.
41. Трудове право України: Академічний курс. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. — 2-е вид., перероб. і доп. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. — 544 с.
42. Трудове право України: Академічний курс: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка. Київ: «Видавничий дім «Ін Юре», 2004. 536 с.
43. Трудове право України: підручник / С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко, І.П. Жигалкін, В.А. Прудников. — 5-те вид., доп. — Х.: Право, 2014. — 760 с. Трудове право України: підручник / Ю.П.Дмитренко. — К.: Юрінком Інтер, 2009. — 624 с.
44. Трудове право: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко та ін.; за ред. В.В. Жернакова. Х.: Право, 2012. 496 с.

Тема 2. Трудовий договір. Порядок прийому на роботу

1. Бенедик В.І. Щодо застосування обмежень спільної роботи близьких осіб до завідуючих структурними підрозділами закладів охорони здоров'я. Вісник НТУУ «КПІ». Політологія, соціологія, право. 2017. Випуск 1/2 (33/34). С. 171-174.
2. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. — 4-те вид., стер. — К.: Вікар, 2006. — 725 с.
3. Болотіна Н.Б. Трудове право України: підручник. Вид. 5-те, перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 860 с. 199.
4. Гаращенко Л.П. Особливості трудового договору з окремими категоріями працівників. Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». 2012. Т. 3. № 24. С. 88- 92.
5. Дріжчана С.В. Дотримання принципу гендерної рівності при реалізації громадянами права на працю. Університетські наукові записки Хмельницького університету управління та права: часопис Хмельницького університету управління та права. Серія: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2008. Вип. 3 (27). С. 195-200.
6. Європейська соціальна хартія (переглянута): Міжнародний документ від 03.05.1996. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062 (19.09.2019: 06.08.2019).
7. Жернаков В.В., Прилипко С.М., Ярошенко О.М. Трудове право: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / за ред. В.В. Жернакова. Харків: Право, 2012. 496 с.
8. Жигалкін І.М. Поєднання централізованого, локального й індивідуального правового регулювання праці. Публічне право. 2016. № 1. С. 232-240.
9. Іншин М. І. Трудове право України. К: Центр учбової літератури, 2017. 472 с.
10. Іншин М. І., Щербина В. І. Трудове право України: підручник. Харків: Діса Плюс, 2014. С. 450.
11. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами судової практики: Науково-практичне видання [Текст] / за ред. П. Д. Пилипенка. — К. : Істина, 2010. — 464 с.

12. Кодекс законів про працю України. URL: // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
13. Конвенція про гідну працю домашніх працівників (фрілансерів) № 189: Міжнародний документ від 16.06.2011. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_530 (19.09.2019: 16.08.2019). 173.
14. Конвенція про дискримінацію в галузі праці та занять № 111 (укр/рос): Міжнародний документ від 25.06.1958. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_161 (19.09.2019: 16.08.2019).
15. Конвенція про політику в галузі зайнятості № 122 (укр/рос): Міжнародний документ від 09.07.1964. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_062 (19.09.2019: 16.08.2019).
16. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
17. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141 (ред. від 21.02.2019). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
18. Костюк В. Л. Конституційне право на працю у новітніх умовах сьогодення: науково-правовий аспект // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». 2014. № 2 (10). URL: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2014/n2/14kvlnpa.pdf>.
19. Мельник К. До питання трудової правосуб'єктності працівників / К. Мельник // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — №1. — С. 112-115.
20. Мельник К. Ю. Трудове право України: підручник. Харків. Діа плюс, 2014. 480 с.
21. Мельничук Н. О. Збалансування інтересів сторін трудових відносин як засада забезпечення договірного регулювання таких відносин з боку держави / Н. О. Мельничук // Часопис Київського університету права. — 2010. — №4. — С. 158-162.
22. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право України. Х.: ФІНН, 2009. 728 с.
23. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право: посібник. 4-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2018. 200 с.
24. Прилипко С. М. Трудове право України : підручн. / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. — вид. 2-ге, перероб. і доп. — Х. : ФІНН, 2009. — 380 с.
25. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 р.// Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 2. — Ст. 4.
26. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2016. № 4. С. 60.
27. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 16. Ст. 93.
28. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>
29. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 № 5067- VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
30. Про застосування контрактної форми трудового договору з керівником підприємства, що є у загальнодержавній власності: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 1993 р. № 203 // Зібрання постанов Уряду України. — 1993. — № 3. — Ст. 121.
31. Про затвердження Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників: Наказ Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства соціального захисту населення України від 29.07.1993 № 58 (у ред. від 27.07.2018). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0110-93>.
32. Про оплату праці: Закон України від 25.03.95 // Відомості Верховної Ради України. — 1995. — № 17. — Ст. 121.
33. Про очищення влади: Закон України від 16.09.2014 № 1682-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 44. Ст. 2041.
34. Про професійний розвиток працівників. Закон України 12 січня 2012 року № 4312-VI. ВВР. 2012. № 39. Ст. 462.

35. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.1999 № 1045-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 45. Ст. 397.
36. Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій: затв. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 квітня 1993 р. № 245 // Зібрання постанов Уряду України. – 1993. – № 9.– Ст.184.
37. Про соціальний діалог в Україні від 23.12.2010 р. //Відомості Верховної Ради України – 2011 – № 28. – Ст. 255
38. Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 28.02.1991 № 796-XII. Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. № 16. Ст. 200.
39. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402- VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 31. Ст. 545.
40. Реус О.С. Особливості диференціації правового регулювання трудової діяльності неповнолітніх працівників. Право і безпека. 2004. № 3-4. С. 158-160.
41. Роїна О. М. Трудові правовідносини : практ. посіб. / О. М. Роїна. — 3-є вид. — К. : КНТ, 2007. — 348 с.
42. Ротань В. Г. Науково-практичний коментар законодавства України про працю : законодавство враховане станом на 1 січ. 2013 р. [Текст] / В. Г. Ротань, І. В. Зуб, О. Є. Сонін. — 15-те вид., допов. та переробл. — К. : Правова єдність, 2013. — 684 с.
43. Сахарук І.В. Правове регулювання рівних прав і можливостей окремих категорій працівників. Науковий вісник Чернівецького університету. 2010. Вип. 533. С. 49-55.
44. Список сезонних робіт і сезонних галузей: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 1997 р. № 278 // Урядовий кур'єр. – 1997. – № 60– 61.– Ст. 281.
45. Стичинський Б. С. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / Б. С. Стичинський, І. В. Зуб, В. Г. Ротань. — 2-ге вид., перероб. та доп. — К. : А.С.К., 2000. — 1072 с.
46. Тісецька А.А. Правові гарантії для жінок при укладенні трудового договору. Науковий вісник публічного та приватного права. 2019. Випуск 3. С. 140–146. 7.
47. Тісецька А.А. Спеціальні правові гарантії при забезпеченні умов праці жінок. Науковий вісник публічного та приватного права. 2019. Випуск 2. С. 88–93.
48. Трудове право : навч. посіб. / Н. П. Долгіх, В. П. Марущак. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. – 252 с.
49. Трудове право : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В. В. Жернаков, С.М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін. ; за ред. В. В. Жернакова. – Х. : Право, 2012. – 496 с.
50. Трудове право України. Академічний курс: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П.Д. Пилипенко, В.Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; за ред. П.Д. Пилипенка. К.: Ін Юре, 2009. 544 с.
51. Трудове право України: Академічний курс : підручн. / ред. Н. М. Хуторян. — К. : А.С.К., 2004. — 608 с.
52. Трудове право України: Академічний курс. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. – 544 с.
53. Трудове право України: Академічний курс: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка. Київ: «Видавничий дім «Ін Юре», 2004. 536 с.
54. Трудове право України: підручник / С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко, І.П. Жигалкін, В.А. Прудников. – 5-те вид., доп. – Х.: Право, 2014. – 760 с. Трудове право України: підручник / Ю.П.Дмитренко. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 624 с.
55. Трудове право: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко та ін.; за ред. В.В. Жернакова. Х.: Право, 2012. 496 с.
56. Чанишева Г. І., Римар Б. А. Види трудового договору за законодавством України: монографія. Одеса: Фенікс, 2011. 176 с.

57. Чернота С.В. Історичні аспекти розвитку права на працю жінок в Україні. Науковий вісник Академії муніципального управління: збірник наукових праць. Серія: Право. Київ, 2013. Вип. 1/2. С. 167-173.
58. Шевченко Л.С. Позикова праця: сутність, ризики, особливості розвитку в Україні. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». 2012. № 1 (8). С. 122-129.

Тема 3. Переведення працівників на іншу роботу (посаду)

1. Балюк М.І., Гончарова Г.С. Зміни в організації виробництва і праці та соціальне партнерство. Право України. 1996. № 11. С. 33-37.
2. Бойко С.Ю. Переведення і звільнення працівника у випадку порушення обмеження спільної роботи близьких осіб. Соціальне право. 2019. № 2. С. 111-116.
3. Болотіна Н. Б. Трудове право України: підручник. 5-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 860 с. 172. Мельник К. Ю. Трудове право України: підручник. Харків. Діса плюс, 2014. 480 с.
4. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – 4-те вид., стер. – К.: Вікар, 2006. – 725 с.
5. Болотіна Н.Б. Трудове право України: підручник. Вид. 5-те, перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 860 с. 199.
6. Жернаков В.В., Прилипко С.М., Ярошенко О.М. Трудове право: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / за ред. В.В. Жернакова. Харків: Право, 2012. 496 с.
7. Іншин М. І. Трудове право України. К: Центр учбової літератури, 2017. 472 с.
8. Іншин М. І., Щербина В. І. Трудове право України: підручник. Харків: Діса Плюс, 2014. С. 450.
9. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами судової практики: Науково-практичне видання [Текст] / за ред. П. Д. Пилипенка. — К. : Істина, 2010. — 464 с.
10. Кодекс законів про працю України. URL:// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
11. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141 (ред. від 21.02.2019). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
12. Лазор В.В. Переведення за трудовим правом України: проблеми правового регулювання. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2013. № 28. С. 35-43.
13. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право України. Х.: ФІНН, 2009. 728 с.
14. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право: посібник. 4-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2018. 200 с.
15. Прилипко С. М. Трудове право України : підручн. / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. — вид. 2-ге, перероб. і доп. — Х. : ФІНН, 2009. — 380 с.
16. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2016. № 4. С. 60.
17. Роїна О. М. Трудові правовідносини : практ. посіб. / О. М. Роїна. — 3-є вид. — К. : КНТ, 2007. — 348 с.
18. Ротань В. Г. Науково-практичний коментар законодавства України про працю : законодавство враховане станом на 1 січ. 2013 р. [Текст] / В. Г. Ротань, І. В. Зуб, О. Є. Сонін. — 15-те вид., допов. та переробл. — К. : Правова єдність, 2013. — 684 с.
19. Стичинський Б. С. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / Б. С. Стичинський, І. В. Зуб, В. Г. Ротань. — 2-ге вид., перероб. та доп. — К. : А.С.К., 2000. — 1072 с.
20. Трудове право : навч. посіб. / Н. П. Долгіх, В. П. Марущак. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. – 252 с.
21. Трудове право : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В. В. Жернаков, С.М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін. ; за ред. В. В. Жернакова. – Х. : Право, 2012. – 496 с.

22. Трудове право України. Академічний курс: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П.Д. Пилипенко, В.Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; за ред. П.Д. Пилипенка. К.: Ін Юре, 2009. 544 с.
23. Трудове право України: Академічний курс : підручн. / ред. Н. М. Хуторян. — К. : А.С.К., 2004. — 608 с.
24. Трудове право України: Академічний курс. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. – 2-е вид., іерероб. і доп. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. – 544 с.
25. Трудове право України: Академічний курс: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка. Київ: «Видавничий дім «Ін Юре», 2004. 536 с.
26. Трудове право України: підручник / С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко, І.П. Жигалкін, В.А. Прудников. – 5–те вид., доп. – Х.: Право, 2014. – 760 с. Трудове право України: підручник / Ю.П.Дмитренко. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 624 с.
27. Трудове право: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко та ін.; за ред. В.В. Жернакова. Х.: Право, 2012. 496 с.

Тема 4. Припинення трудового договору

1. Бабенко Е.В. Дотримання процедури масового вивільнення як гарантія для працівників. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2019. № 32. С. 87-99.
2. Бабенко Е.В. Індивідуальне припинення трудових правовідносин шляхом припинення трудового договору, що об'єктивується у розірванні трудового договору. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2015. № 34. С. 101-110.
3. Бабенко Е.В. Об'єктивні причини припинення трудових правовідносин з ініціативи роботодавця. Соціальне право. 2018. № 2. С. 12-17.
4. Бабенко Е.В. Перевага в залишенні на роботі при масовому вивільненні працівників. Актуальні проблеми держави і права. 2019. № 82. С. 76-83.
5. Бабенко Е.В. Підстави припинення трудових правовідносин з ініціативи роботодавця. Науковий вісник публічного та приватного права. 2017. № 2. С. 99-107.
6. Бабенко Е.В. Припинення трудових правовідносин з ініціативи роботодавця у разі зміни в організації виробництва і праці. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. 2016. № 6-2. Т. 2. С. 67-74.
7. Бабенко Е.В. Суб'єктивні причини для припинення трудових правовідносин з ініціативи роботодавця. Науковий вісник публічного та приватного права: зб. наук. пр.; Н.-д. ін-т публічного права. 2018. № 4. С. 145- 153.
8. Балюк М.І., Гончарова Г.С. Зміни в організації виробництва і праці та соціальне партнерство. Право України. 1996. № 11. С. 33-37.
9. Бойко С.Ю. Переведення і звільнення працівника у випадку порушення обмеження спільної роботи близьких осіб. Соціальне право. 2019. № 2. С. 111-116.
10. Болотіна Н. Б. Трудове право України: підручник. 5-те вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 860 с. 172.
11. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – 4-те вид., стер. – К.: Вікар, 2006. – 725 с.
12. Болотіна Н.Б. Трудове право України: підручник. Вид. 5-те, перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 860 с. 199. Пунтус Д.А. «Масове вивільнення працівників» як категорія трудового права. Право і суспільство. 2016. № 5. С. 65-67.
13. Жернаков В.В. Відповідальність за прогул: проблеми регулювання. Вісник Національної академії правових наук України. 2013. № 3 (74). С. 171-178.
14. Жернаков В.В., Прилипко С.М., Ярошенко О.М. Трудове право: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / за ред. В.В. Жернакова. Харків: Право, 2012. 496 с.
15. Іншин М. І. Трудове право України. К: Центр учбової літератури, 2017. 472 с.

16. Іншин М. І., Щербина В. І. Трудове право України: підручник. Харків: Диса Плюс, 2014. С. 450.
17. Іншин М.І. Припинення трудових відносин із різними категоріями працівників. Митна справа. 2014. № 2. С. 64-68.
18. Іншин М.І. Припинення трудових відносин: теоретико-правовий аспект. Порівняльно-аналітичне право. 2015. № 2. С. 145-148.
19. Кабаченко М.О. Тимчасова непрацездатність: деякі актуальні питання. Публічне право. 2014. № 2. С. 263-268.
20. Ковригін В.С. До питання звільнення працівника у зв'язку з розкраданням майна власника. Актуальні проблеми держави і права. 2012. Випуск 63. С. 400-405. 105.
21. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами судової практики: Науково-практичне видання [Текст] / за ред. П. Д. Пилипенка. — К. : Істина, 2010. — 464 с.
22. Кодекс законів про працю України. URL:// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
23. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141 (ред. від 21.02.2019). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
24. Кравченко І.М. Щодо юридичних гарантій забезпечення процедури звільнення працівника у зв'язку з невідповідністю його займаній посаді або виконуваній роботі. Актуальні проблеми держави і права. 2014. Випуск 73. С. 395-399.
25. Лисицина О.Б. Поняття та сучасний стан вивільнення працівників у контексті чинного законодавства України. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. 2011. № 1. С. 215-218.
26. Мельник К. Ю. Трудове право України: підручник. Харків. Диса плюс, 2014. 480 с.
27. Плєсьнов К.М. Розірвання трудового договору у випадку виявленої невідповідності працівника займаній посаді або виконуваній роботі внаслідок стану здоров'я. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2013. № 26. С. 271-280.
28. Попов С.В. Щодо послідовності дій роботодавця при скороченні чисельності або штату працівників. Митна справа. 2014. № 5 (2.2). С. 219-224.
29. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право України. Х.: ФІНН, 2009. 728 с.
30. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право: посібник. 4-ге вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2018. 200 с.
31. Прилипко С. М. Трудове право України : підручн. / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. — вид. 2-ге, перероб. і доп. — Х. : ФІНН, 2009. — 380 с.
32. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення оборонно-мобілізаційних питань під час проведення мобілізації: Закон України від 20.05.2014 № 1275-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 29. Ст. 942.
33. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2016. № 4. С. 60.
34. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>
35. Процевський О.І. Щодо реалізації права профспілок на захист прав та інтересів працівників. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Серія: Право. 2011. Вип. 17. С. 5-14. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_pravo_2011_17_3.
36. Пунтус Д.А. Масове вивільнення працівників: сутність та характерні риси. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. 2018. Т. 1. Вип. 1. С. 122-125.
37. Роїна О. М. Трудові правовідносини : практ. посіб. / О. М. Роїна. — 3-є вид. — К. : КНТ, 2007. — 348 с.

38. Ротань В. Г. Науково-практичний коментар законодавства України про працю : законодавство враховане станом на 1 січ. 2013 р. [Текст] / В. Г. Ротань, І. В. Зуб, О. Є. Сонін. — 15-те вид., допов. та переробл. — К. : Правова єдність, 2013. — 684 с.
39. Стичинський Б. С. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / Б. С. Стичинський, І. В. Зуб, В. Г. Ротань. — 2-ге вид., перероб. та доп. — К. : А.С.К., 2000. — 1072 с.
40. Трудове право : навч. посіб. / Н. П. Долгих, В. П. Марущак. — Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. — 252 с.
41. Трудове право : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В. В. Жернаков, С.М. Прилипка, О. М. Ярошенко та ін. ; за ред. В. В. Жернакова. — Х. : Право, 2012. — 496 с.
42. Трудове право України. Академічний курс: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П.Д. Пилипенко, В.Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; за ред. П.Д. Пилипенка. К.: Ін Юре, 2009. 544 с.
43. Трудове право України: Академічний курс : підручн. / ред. Н. М. Хуторян. — К. : А.С.К., 2004. — 608 с.
44. Трудове право України: Академічний курс. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. — 2-е вид., перероб. і доп. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. — 544 с.
45. Трудове право України: Академічний курс: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка. Київ: «Видавничий дім «Ін Юре», 2004. 536 с.
46. Трудове право України: підручник / С.М. Прилипка, О.М. Ярошенко, І.П. Жигалкін, В.А. Прудников. — 5-те вид., доп. — Х.: Право, 2014. — 760 с. Трудове право України: підручник / Ю.П.Дмитренко. — К.: Юрінком Інтер, 2009. — 624 с.
47. Трудове право: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / В.В. Жернаков, С.М. Прилипка, О.М. Ярошенко та ін.; за ред. В.В. Жернакова. Х.: Право, 2012. 496 с.
48. Цапенко А.М. Звільнення працівника у разі скасування допуску до державної таємниці. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Серія: Право. 2011. Випуск 17. С. 92-97.
49. Цесарський Ф.А. Підстави припинення трудового договору як проблемне питання науки трудового права. Актуальні проблеми держави і права. 2011. Вип. 61. С. 505-511.
50. Честа Д.О. Суттєві ознаки правової категорії «масове вивільнення працівників». Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2015. Т. 2. Вип. 34. С. 34-38.
51. Шершень Ю.С. Значення правового регулювання підстав розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. Форум права. 2011. № 3. С. 877- 881.
52. Шишлюк В.Р. Припинення трудового договору: поняття та відмінності від суміжних понять. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 1. С. 80-84.
53. Ярошенко О. М. Особливості припинення трудового договору у зв'язку з укладенням трудового договору (контракту), всупереч вимогам Закону України «Про запобігання корупції». Публічне право. 2016. № 1. С. 215-220.

Тема 5. Правове регулювання робочого часу

1. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. — 4-те вид., стер. — К.: Вікар, 2006. — 725 с.
2. Болотіна Н.Б. Трудове право України: підручник. Вид. 5-те, перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 860 с. 199.
3. Вакарюк Л.М. Щодо режиму робочого часу на підприємствах, установах, організаціях. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 10. С. 91-94.
4. Денисевич А.Ю. Надурочні роботи та ненормований робочий день як спеціальний режим робочого часу. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2014. № 3 Т. 2. С. 25-28.

5. Жернаков В.В., Прилипко С.М., Ярошенко О.М. Трудове право: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / за ред. В.В. Жернакова. Харків: Право, 2012. 496 с.
6. Іншин М. І. Трудове право України. К: Центр учбової літератури, 2017. 472 с.
7. Іншин М. І., Щербина В. І. Трудове право України: підручник. Харків: Диска Плюс, 2014. С. 450.
8. Іщенко Н.І. Правові можливості сторін трудового договору при визначенні робочого часу та часу відпочинку. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Серія: Право. 2011. Вип. 16. С. 54-59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_pravo_2011_16_11.
9. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами судової практики: Науково-практичне видання [Текст] / за ред. П. Д. Пилипенка. — К. : Істина, 2010. — 464 с.
10. Кодекс законів про працю України. URL: // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
11. Конвенція про використання праці жінок на підземних роботах у шахтах будь-якого роду: Конвенція МОП від 21.06.1935 № 40. URL: <https://bitly.su/aRQjD1>.
12. Конвенція про нічну працю № 171 (укр/рос). Міжнародний документ від 26.06.1990 . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_033.
13. Конвенція про працю жінок у нічний час № 4: Міжнародний документ від 29.10.1919. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_080 (19.09.2019: 16.08.2019).
14. Конвенція про роботу на умовах неповного робочого часу № 175 (укр/рос): Міжнародний документ від 24.06.1994 № 175. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_040 (19.09.2019: 16.08.2019). 177.
15. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141 (ред. від 21.02.2019). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
16. Малишевська З.О. Класифікація режиму робочого часу. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 2. С. 82-86.
17. Мельник К. Ю. Трудове право України: підручник. Харків. Диска плюс, 2014. 480 с.
18. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право України. Х.: ФІНН, 2009. 728 с.
19. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право: посібник. 4-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2018. 200 с.
20. Прилипко С. М. Трудове право України : підручн. / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. — вид. 2-ге, перероб. і доп. — Х. : ФІНН, 2009. — 380 с.
21. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 37-38. Ст. 2004.
22. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2016. № 4. С. 60.
23. Ротань В. Г. Науково-практичний коментар законодавства України про працю : законодавство враховане станом на 1 січ. 2013 р. [Текст] / В. Г. Ротань, І. В. Зуб, О. Є. Сонін. — 15-те вид., допов. та переробл. — К. : Правова єдність, 2013. — 684 с.
24. Світенко М.І. Правове регулювання праці в нічний час. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. 2015. Вип. 3 (2). С. 14-17.
25. Стичинський Б. С. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / Б. С. Стичинський, І. В. Зуб, В. Г. Ротань. — 2-ге вид., перероб. та доп. — К. : А.С.К., 2000. — 1072 с.
26. Трудове право : навч. посіб. / Н. П. Долгіх, В. П. Марущак. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. – 252 с.
27. Трудове право : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В. В. Жернаков, С.М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін. ; за ред. В. В. Жернакова. – Х. : Право, 2012. – 496 с.
28. Трудове право України. Академічний курс: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П.Д. Пилипенко, В.Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; за ред. П.Д. Пилипенка. К.: Ін Юре, 2009. 544 с.

29. Трудове право України: Академічний курс : підручн. / ред. Н. М. Хуторян. — К. : А.С.К., 2004. — 608 с.
30. Трудове право України: Академічний курс. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. — 2-е вид., іерероб. і доп. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. — 544 с.
31. Трудове право України: Академічний курс: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка. Київ: «Видавничий дім «Ін Юре», 2004. 536 с.
32. Трудове право України: підручник / Ю.П.Дмитренко. — К.: Юрінком Інтер, 2009. — 624 с.
33. Трудове право України: підручник / С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко, І.П. Жигалкін, В.А. Прудников. — 5-те вид., доп. — Х.: Право, 2014. — 760 с.
34. Трудове право: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко та ін.; за ред. В.В. Жернакова. Х.: Право, 2012. 496 с.

Тема 6. Правове регулювання часу відпочинку

1. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. — 4-те вид., стер. — К.: Вікар, 2006. — 725 с.
2. Болотіна Н.Б. Трудове право України: підручник. Вид. 5-те, перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 860 с. 199.
3. Готра В.В. Сучасний стан реалізації права на відпочинок в Україні. Форум права. 2010. № 4. С. 235-240.
4. Жернаков В.В., Прилипко С.М., Ярошенко О.М. Трудове право: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / за ред. В.В. Жернакова. Харків: Право, 2012. 496 с.
5. Іншин М. І. Трудове право України. К: Центр учбової літератури, 2017. 472 с.
6. Іншин М. І., Щербина В. І. Трудове право України: підручник. Харків: Диска Плюс, 2014. С. 450.
7. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами судової практики: Науково-практичне видання [Текст] / за ред. П. Д. Пилипенка. — К. : Істина, 2010. — 464 с.
8. Кодекс законів про працю України. URL:// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
9. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141 (ред. від 21.02.2019). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
10. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право України. Х.: ФІНН, 2009. 728 с.
11. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право: посібник. 4-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2018. 200 с.
12. Прилипко С. М. Трудове право України : підручн. / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. — вид. 2-ге, перероб. і доп. — Х. : ФІНН, 2009. — 380 с.
13. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 37-38. Ст. 2004.
14. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2017 № 1798- VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 7-8. Ст. 50.
15. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 № 504/96-ВР. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1997. № 2. С. 4.
16. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2016. № 4. С. 60.
17. Про затвердження Переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2001 р. № 163 // ОВУ. — 2001. — № 9. — 16 березня.
18. Про затвердження Показників та критеріїв умов праці, за якими надаватимуться щорічні додаткові відпустки працівникам, зайнятим на роботах, пов'язаних з негативним впливом

- на здоров'я шкідливих виробничих факторів: Наказ Міністерства праці та соціальної політики № 383/55 від 31.12.1997 р. // ОВУ. 1998. — № 4. — 12 лютого.
19. Про затвердження Порядків застосування Списків виробництв, робіт, цехів, професій і посад, зайнятість працівників в яких дає право на щорічні додаткові відпустки за роботу із шкідливими і важкими умовами праці та за особливий характер праці: Наказ Міністерства праці та соціальної політики № 16 від 30.01.1998 р. // ОВУ. — 1998. — №5. — 19 лютого.
 20. Про затвердження Порядку надання щорічної основної відпустки тривалістю до 56 календарних днів керівним працівникам навчальних закладів та установ освіти, навчальних (педагогічних) частин (підрозділів) інших установ і закладів, педагогічним, науково-педагогічним працівникам та науковим працівникам: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 р. № 346 // ОВУ. — 1997. — № 16. — 23 травня.
 21. Трудове право : навч. посіб. / Н. П. Долгіх, В. П. Марущак. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. – 252 с.
 22. Трудове право : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В. В. Жернаков, С.М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін. ; за ред. В. В. Жернакова. – Х. : Право, 2012. – 496 с.
 23. Трудове право України. Академічний курс: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П.Д. Пилипенко, В.Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; за ред. П.Д. Пилипенка. К.: Ін Юре, 2009. 544 с.
 24. Трудове право України: Академічний курс : підручн. / ред. Н. М. Хуторян. — К. : А.С.К., 2004. — 608 с.
 25. Трудове право України: Академічний курс. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. – 2-е вид., ієрероб. і доп. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. – 544 с.
 26. Трудове право України: Академічний курс: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка. Київ: «Видавничий дім «Ін Юре», 2004. 536 с.
 27. Трудове право України: підручник / С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко, І.П. Жигалкін, В.А. Прудников. – 5-те вид., доп. – Х.: Право, 2014. – 760 с. Трудове право України: підручник / Ю.П. Дмитренко. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 624 с.
 28. Трудове право: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко та ін.; за ред. В.В. Жернакова. Х.: Право, 2012. 496 с.
 29. Умови, тривалість, порядок надання та оплати творчих відпусток: затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 19.01.1998р. // Праця і зарплата. – 1998. – №4.

Тема 7. Трудова дисципліна

1. Бабенко Е.В. Дисциплінарний проступок як підстава припинення трудових правовідносин з ініціативи роботодавця. Соціальне право. 2018. № 1. С. 17-25.
2. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – 4-те вид., стер. – К.: Вікар, 2006. – 725 с.
3. Болотіна Н.Б. Трудове право України: підручник. Вид. 5-те, перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 860 с. 199.
4. Жернаков В.В., Прилипко С.М., Ярошенко О.М. Трудове право: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / за ред. В.В. Жернакова. Харків: Право, 2012. 496 с.
5. Жигалкін І.М. Поєднання централізованого, локального й індивідуального правового регулювання праці. Публічне право. 2016. № 1. С. 232-240.
6. Іншин М. І. Трудове право України. К: Центр учбової літератури, 2017. 472 с.
7. Іншин М. І., Щербина В. І. Трудове право України: підручник. Харків: Діса Плюс, 2014. С. 450.
8. Іншин М.І. Загальні та спеціальні норми у правовому регулюванні трудових відносин в сучасних умовах. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2013. № 28. С. 28-34.

9. Кабаченко М.О. Дисциплінарна відповідальність за корупційні правопорушення. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2013. № 27. С. 235-241.
10. Кодекс законів про працю України. URL:// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
11. Міщук М.О. Вдосконалення правового регулювання дисципліни праці в умовах кодифікації трудового законодавства України. Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». 2013. Т. 1. № 26. С. 99-103.
12. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право України. Х.: ФІНН, 2009. 728 с.
13. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право: посібник. 4-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2018. 200 с.
14. Прилипко С. М. Трудове право України : підручн. / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. — вид. 2-ге, перероб. і доп. — Х. : ФІНН, 2009. — 380 с.
15. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 37-38. Ст. 2004.
16. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2017 № 1798- VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 7-8. Ст. 50.
17. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2016. № 4. С. 60.
18. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 49. Ст. 2056.
19. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні: Закон України від 06.09.2012 № 5207-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2013. № 32. С. 412.
20. Трудове право : навч. посіб. / Н. П. Долгіх, В. П. Марущак. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. – 252 с.
21. Трудове право : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В. В. Жернаков, С.М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін. ; за ред. В. В. Жернакова. – Х. : Право, 2012. – 496 с.
22. Трудове право України. Академічний курс: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П.Д. Пилипенко, В.Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; за ред. П.Д. Пилипенка. К.: Ін Юре, 2009. 544 с.
23. Трудове право України: Академічний курс : підручн. / ред. Н. М. Хуторян. — К. : А.С.К., 2004. — 608 с.
24. Трудове право України: Академічний курс. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. – 544 с.
25. Трудове право України: Академічний курс: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка. Київ: «Видавничий дім «Ін Юре», 2004. 536 с.
26. Трудове право України: підручник / С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко, І.П. Жигалкін, В.А. Прудников. – 5-те вид., доп. – Х.: Право, 2014. – 760 с. Трудове право України: підручник / Ю.П.Дмитренко. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 624 с.
27. Трудове право: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко та ін.; за ред. В.В. Жернакова. Х.: Право, 2012. 496 с.

Тема 8. Матеріальна відповідальність сторін трудових правовідносин

1. Бабенко Е.В. Відшкодування матеріальної шкоди, заподіяної працівнику незаконним звільненням. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2019. № 55 С. 156-165.
2. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – 4-те вид., стер. – К.: Вікар, 2006. – 725 с.
3. Болотіна Н.Б. Трудове право України: підручник. Вид. 5-те, перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 860 с. 199.

4. Жернаков В.В., Прилипко С.М., Ярошенко О.М. Трудове право: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / за ред. В.В. Жернакова. Харків: Право, 2012. 496 с.
5. Іншин М. І. Трудове право України. К: Центр учбової літератури, 2017. 472 с.
6. Іншин М. І., Щербина В. І. Трудове право України: підручник. Харків: Диска Плюс, 2014. С. 450.
7. Іншин М.І. Загальні та спеціальні норми у правовому регулюванні трудових відносин в сучасних умовах. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2013. № 28. С. 28-34.
8. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами судової практики: Науково-практичне видання [Текст] / за ред. П. Д. Пилипенка. — К. : Істина, 2010. — 464 с.
9. Кодекс законів про працю України. URL:// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
10. // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
11. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
12. Лазор Л.І. Теоретичні підходи до реформування інституту матеріальної відповідальності у сучасному трудовому праві. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2008. № 11. С. 3-11.
13. Мельник К. Ю. Трудове право України: підручник. Харків. Диска плюс, 2014. 480 с.
14. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право України. Х.: ФІНН, 2009. 728 с.
15. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право: посібник. 4-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2018. 200 с.
16. Прилипко С. М. Трудове право України : підручн. / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. — вид. 2-ге, перероб. і доп. — Х. : ФІНН, 2009. — 380 с.
17. Про визначення розміру збитків, завданих підприємству, установі, організації розкраданням, знищенням (псуванням), недостачею або втратою дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та валютних цінностей: Закон України від 06.06.1995 р. // ВВР. — 1995. — № 22. — Ст. 173.
18. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди» від 31.03.1995р. // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0014700-92>
19. Ротань В. Г. Науково-практичний коментар законодавства України про працю : законодавство враховане станом на 1 січ. 2013 р. [Текст] / В. Г. Ротань, І. В. Зуб, О. Є. Сонін. — 15-те вид., допов. та переробл. — К. : Правова єдність, 2013. — 684 с.
20. Стичинський Б. С. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / Б. С. Стичинський, І. В. Зуб, В. Г. Ротань. — 2-ге вид., перероб. та доп. — К. : А.С.К., 2000. — 1072 с.
21. Типовий договір про колективну (бригадну) матеріальну відповідальність, затверджено наказом Міністерства праці України від 12.05.1996 р. № 43 // www.rada.gov.ua.
22. Трудове право : навч. посіб. / Н. П. Долгіх, В. П. Марущак. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. – 252 с.
23. Трудове право : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В. В. Жернаков, С.М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін. ; за ред. В. В. Жернакова. – Х. : Право, 2012. – 496 с.
24. Трудове право України. Академічний курс: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П.Д. Пилипенко, В.Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; за ред. П.Д. Пилипенка. К.: Ін Юре, 2009. 544 с.
25. Трудове право України: Академічний курс : підручн. / ред. Н. М. Хуторян. — К. : А.С.К., 2004. — 608 с.
26. Трудове право України: Академічний курс. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. – 544 с.

27. Трудове право України: Академічний курс: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка. Київ: «Видавничий дім «Ін Юре», 2004. 536 с.
28. Трудове право України: підручник / С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко, І.П. Жигалкін, В.А. Прудников. – 5-те вид., доп. – Х.: Право, 2014. – 760 с. Трудове право України: підручник / Ю.П.Дмитренко. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 624 с.

Тема 9. Оплата праці

1. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – 4-те вид., стер. – К.: Вікар, 2006. – 725 с.
2. Болотіна Н.Б. Трудове право України: підручник. Вид. 5-те, перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 860 с. 199. Трудове право: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко та ін.; за ред. В.В. Жернакова. Х.: Право, 2012. 496 с.
3. Дріжчана С.В. Дотримання принципу гендерної рівності при реалізації громадянами права на працю. Університетські наукові записки Хмельницького університету управління та права: часопис Хмельницького університету управління та права. Серія: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2008. Вип. 3 (27). С. 195-200.
4. Європейська соціальна хартія (переглянута): Міжнародний документ від 03.05.1996. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062 (19.09.2019: 06.08.2019).
5. Жернаков В.В., Прилипко С.М., Ярошенко О.М. Трудове право: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / за ред. В.В. Жернакова. Харків: Право, 2012. 496 с.
6. Жигалкін І.М. Поєднання централізованого, локального й індивідуального правового регулювання праці. Публічне право. 2016. № 1. С. 232-240.
7. Іншин М. І. Трудове право України. К: Центр учбової літератури, 2017. 472 с.
8. Іншин М. І., Щербина В. І. Трудове право України: підручник. Харків: Діса Плюс, 2014. С. 450.
9. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами судової практики: Науково-практичне видання [Текст] / за ред. П. Д. Пилипенка. — К. : Істина, 2010. — 464 с.
10. Кодекс законів про працю України. URL // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
11. Коляда Т.А. Концепція гідної праці у трудовому праві України. Форум права. 2010. № 3. С. 201-205.
12. Конвенція про гідну працю домашніх працівників (фрілансерів) № 189: Міжнародний документ від 16.06.2011. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_530 (19.09.2019: 16.08.2019). 173.
13. Конвенція про дискримінацію в галузі праці та занять № 111 (укр/рос): Міжнародний документ від 25.06.1958. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_161 (19.09.2019: 16.08.2019).
14. Конвенція про рівне винагородження чоловіків і жінок за працю рівної цінності № 100: Міжнародний документ від 29.06.1951. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_002 (19.09.2019: 16.08.2019).
15. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
16. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право України. Х.: ФІНН, 2009. 728 с.
17. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право: посібник. 4-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2018. 200 с.
18. Прилипко С. М. Трудове право України : підручн. / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. — вид. 2-ге, перероб. і доп. — Х. : ФІНН, 2009. — 380 с.
19. Про оплату праці. Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 17. Ст. 121.

20. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.1999 № 1045-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 45. Ст. 397.
21. Про соціальний діалог в Україні від 23.12.2010 р. //Відомості Верховної Ради України – 2011 – № 28. – Ст. 255
22. Процевський О.І. Щодо реалізації права профспілок на захист прав та інтересів працівників. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Серія: Право. 2011. Вип. 17. С. 5-14. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_pravo_2011_17_3.
23. Ротань В. Г. Науково-практичний коментар законодавства України про працю : законодавство враховане станом на 1 січ. 2013 р. [Текст] / В. Г. Ротань, І. В. Зуб, О. Є. Сонін. — 15-те вид., допов. та переробл. — К. : Правова єдність, 2013. — 684 с.
24. Сахарук І.В. Правове регулювання рівних прав і можливостей окремих категорій працівників. Науковий вісник Чернівецького університету. 2010. Вип. 533. С. 49-55.
25. Стичинський Б. С. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / Б. С. Стичинський, І. В. Зуб, В. Г. Ротань. — 2-ге вид., перероб. та доп. — К. : А.С.К., 2000. — 1072 с.
26. Трудове право : навч. посіб. / Н. П. Долгіх, В. П. Марущак. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. – 252 с.
27. Трудове право : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В. В. Жернаков, С.М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін. ; за ред. В. В. Жернакова. – Х. : Право, 2012. – 496 с.
28. Трудове право України. Академічний курс: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П.Д. Пилипенко, В.Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; за ред. П.Д. Пилипенка. К.: Ін Юре, 2009. 544 с.
29. Трудове право України: Академічний курс : підручн. / ред. Н. М. Хуторян. — К. : А.С.К., 2004. — 608 с.
30. Трудове право України: Академічний курс. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. – 544 с.
31. Трудове право України: Академічний курс: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка. Київ: «Видавничий дім «Ін Юре», 2004. 536 с.
32. Трудове право України: підручник / С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко, І.П. Жигалкін, В.А. Прудников. – 5-те вид., доп. – Х.: Право, 2014. – 760 с. Трудове право України: підручник / Ю.П.Дмитренко. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 624 с.
33. Трудове право: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко та ін.; за ред. В.В. Жернакова. Х.: Право, 2012. 496 с.

Тема 10. Охорона праці

1. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – 4-те вид., стер. – К.: Вікар, 2006. – 725 с.
2. Болотіна Н.Б. Трудове право України: підручник. Вид. 5-те, перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 860 с. 199.
3. Вахонєва Т.М. Основи охорони праці в Україні: навч. посібник для студентів, викладачів юрид. та ін. ф-тів / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. К.: Дакор, 2019. 507 с.
4. Жернаков В.В., Прилипко С.М., Ярошенко О.М. Трудове право: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / за ред. В.В. Жернакова. Харків: Право, 2012. 496 с.
5. Жигалкін І.М. Поєднання централізованого, локального й індивідуального правового регулювання праці. Публічне право. 2016. № 1. С. 232-240.
6. Івчуїс Ю.Ю. До питання охорони праці неповнолітніх. Держава і право : збірник наукових праць : юридичні і політичні науки. Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Київ, 2012. Вип. 56. С. 271-274.
7. Іншин М. І. Трудове право України. К: Центр учбової літератури, 2017. 472 с.

8. Іншин М. І., Щербина В. І. Трудове право України: підручник. Харків: Диска Плюс, 2014. С. 450.
9. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами судової практики: Науково-практичне видання [Текст] / за ред. П. Д. Пилипенка. — К. : Істина, 2010. — 464 с.
10. Кодекс законів про працю України. URL // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
11. Конвенція про використання праці жінок на підземних роботах у шахтах будь-якого роду: Конвенція МОП від 21.06.1935 № 40. URL: <https://bitly.su/aRQjD1>.
12. Конвенція про гідну працю домашніх працівників (фрілансерів) № 189: Міжнародний документ від 16.06.2011. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_530 (19.09.2019: 16.08.2019). 173.
13. Конвенція про дискримінацію в галузі праці та занять № 111 (укр/рос): Міжнародний документ від 25.06.1958. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_161 (19.09.2019: 16.08.2019).
14. Конвенція про нічну працю № 171 (укр/рос). Міжнародний документ від 26.06.1990 . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_033.
15. Конвенція про працю жінок у нічний час № 4: Міжнародний документ від 29.10.1919. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_080 (19.09.2019: 16.08.2019).
16. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
17. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141 (ред. від 21.02.2019). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>
18. Мельник К. Ю. Трудове право України: підручник. Харків. Диска плюс, 2014. 480 с.
19. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право України. Х.: ФІНН, 2009. 728 с.
20. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право: посібник. 4-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2018. 200 с.
21. Прилипко С. М. Трудове право України : підручн. / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. — вид. 2-ге, перероб. і доп. — Х. : ФІНН, 2009. — 380 с.
22. Про затвердження Граничних норм підіймання і переміщення важких речей жінками: Наказ МОЗ від 10.12.1993 № 24. URL: <https://bitly.su/3EvgDq6> (19.09.2019: 14.07.2019).
23. Про затвердження Переліку важких робіт та робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок (ДНАОП 0.03-8.08-93): Наказ МОЗ України від 29.12.1993 № 256. URL: <https://bitly.su/flAn2eS>.
24. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 49. С. 668.
25. Ротань В. Г. Науково-практичний коментар законодавства України про працю : законодавство враховане станом на 1 січ. 2013 р. [Текст] / В. Г. Ротань, І. В. Зуб, О. Є. Сонін. — 15-те вид., допов. та переробл. — К. : Правова єдність, 2013. — 684 с.
26. Світенюк М.І. Правове регулювання праці в нічний час. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. 2015. Вип. 3 (2). С. 14-17.
27. Список сезонних робіт і сезонних галузей: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 1997 р. № 278 // Урядовий кур'єр. — 1997. — № 60– 61.— Ст. 281.
28. Стичинський Б. С. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / Б. С. Стичинський, І. В. Зуб, В. Г. Ротань. — 2-ге вид., перероб. та доп. — К. : А.С.К., 2000. — 1072 с.
29. Тісецька А.А. Спеціальні правові гарантії при забезпеченні умов праці жінок. Науковий вісник публічного та приватного права. 2019. Випуск 2. С. 88–93.
30. Трудове право : навч. посіб. / Н. П. Долгіх, В. П. Марущак. — Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. — 252 с.
31. Трудове право : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В. В. Жернаков, С.М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін. ; за ред. В. В. Жернакова. — Х. : Право, 2012. — 496 с.

32. Трудове право України. Академічний курс: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П.Д. Пилипенко, В.Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; за ред. П.Д. Пилипенка. К.: Ін Юре, 2009. 544 с.
33. Трудове право України: Академічний курс : підручн. / ред. Н. М. Хуторян. — К. : А.С.К., 2004. — 608 с.
34. Трудове право України: Академічний курс. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. – 2-е вид., іерероб. і доп. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. – 544 с.
35. Трудове право України: Академічний курс: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка. Київ: «Видавничий дім «Ін Юре», 2004. 536 с.
36. Трудове право України: підручник / С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко, І.П. Жигалкін, В.А. Прудников. – 5-те вид., доп. – Х.: Право, 2014. – 760 с. Трудове право України: підручник / Ю.П.Дмитренко. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 624 с.
37. Трудове право: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко та ін.; за ред. В.В. Жернакова. Х.: Право, 2012. 496 с.

Тема 11. Індивідуальні трудові спори

1. Бабенко Е.В. Відшкодування матеріальної шкоди, заподіяної працівнику незаконним звільненням. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2019. № 55 С. 156-165.
2. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – 4-те вид., стер. – К.: Вікар, 2006. – 725 с.
3. Болотіна Н.Б. Трудове право України: підручник. Вид. 5-те, перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 860 с. 199.
4. Бонтлаб В. В. Право на судовий захист трудових прав: науковотеоретичний аспект // Підприємництво, господарство право. 2018. № 9. С. 68–75.
5. Бурак В. Я. Реалізація працівниками права на страйк для захисту своїх соціально-економічних прав та законних інтересів // Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. 2008. № 47. С. 323–326.
6. Дараганова Н.В. Особливості розгляду індивідуальних трудових спорів у комісії по трудових спорах. Юридична наука. 2012. № 1. С. 66-73.
7. Жернаков В.В., Прилипко С.М., Ярошенко О.М. Трудове право: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / за ред. В.В. Жернакова. Харків: Право, 2012. 496 с.
8. Жигалкін І.М. Поєднання централізованого, локального й індивідуального правового регулювання праці. Публічне право. 2016. № 1. С. 232-240.
9. Журавель В. Принципи та види колективних форм захисту трудових прав працівників / В. Журавель // Підприємництво, господарство і право. – 2016. – № 2. – С. 74–77.
10. Іншин М. І. Трудове право України. К: Центр учбової літератури, 2017. 472 с.
11. Іншин М. І., Щербина В. І. Трудове право України: підручник. Харків: Діса Плюс, 2014. С. 450.
12. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами судової практики: Науково-практичне видання [Текст] / за ред. П. Д. Пилипенка. — К. : Істина, 2010. — 464 с.
13. Кодекс законів про працю України. URL // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
14. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
15. Костюк В.Л. Проблеми трудової правосуб'єктності КТС за чинним трудовим законодавством України. Судова апеляція. 2009. № 2(15). С. 76-81.
16. Мельник К. Ю. Трудове право України: підручник. Харків. Діса плюс, 2014. 480 с.
17. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право України. Х.: ФІНН, 2009. 728 с.

18. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право: посібник. 4-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2018. 200 с.
19. Прилипко С. М. Трудове право України : підручн. / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. — вид. 2-ге, перероб. і доп. — Х. : ФІНН, 2009. — 380 с.
20. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 37-38. Ст. 2004.
21. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2017 № 1798- VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 7-8. Ст. 50.
22. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2016. № 4. С. 60.
23. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.99 // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 45. — Ст. 397.
24. Про соціальний діалог в Україні від 23.12.2010 р. //Відомості Верховної Ради України — 2011 — № 28. — Ст. 255
25. Процевський О.І. Щодо реалізації права профспілок на захист прав та інтересів працівників. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Серія: Право. 2011. Вип. 17. С. 5-14. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_pravo_2011_17_3.
26. Ротань В. Г. Науково-практичний коментар законодавства України про працю : законодавство враховане станом на 1 січ. 2013 р. [Текст] / В. Г. Ротань, І. В. Зуб, О. Є. Сонін. — 15–те вид., допов. та переробл. — К. : Правова єдність, 2013. — 684 с.
27. Стичинський Б. С. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / Б. С. Стичинський, І. В. Зуб, В. Г. Ротань. — 2-ге вид., перероб. та доп. — К. : А.С.К., 2000. — 1072 с.
28. Трудове право : навч. посіб. / Н. П. Долгіх, В. П. Марущак. — Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. — 252 с.
29. Трудове право : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В. В. Жернаков, С.М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін. ; за ред. В. В. Жернакова. — Х. : Право, 2012. — 496 с.
30. Трудове право України. Академічний курс: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П.Д. Пилипенко, В.Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; за ред. П.Д. Пилипенка. К.: Ін Юре, 2009. 544 с.
31. Трудове право України: Академічний курс : підручн. / ред. Н. М. Хуторян. — К. : А.С.К., 2004. — 608 с.
32. Трудове право України: Академічний курс. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. — 2-е вид., перероб. і доп. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. — 544 с.
33. Трудове право України: Академічний курс: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка. Київ: «Видавничий дім «Ін Юре», 2004. 536 с.
34. Трудове право України: підручник / С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко, І.П. Жигалкін, В.А. Прудников. — 5–те вид., доп. — Х.: Право, 2014. — 760 с. Трудове право України: підручник / Ю.П.Дмитренко. — К.: Юрінком Інтер, 2009. — 624 с.
35. Трудове право: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко та ін.; за ред. В.В. Жернакова. Х.: Право, 2012. 496 с.
36. Ясинок М. М. Система вирішення трудових спорів в Україні та шляхи її подальшого розвитку / М. М. Ясинок, С. І. Запара // Правовий вісник УАБС. — 2013. — № 1 (8). — С. 72–76.

Тема 12. Колективний договір

1. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. — 4-те вид., стер. — К.: Вікар, 2006. — 725 с.

2. Болотіна Н.Б. Трудове право України: підручник. Вид. 5-те, перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 860 с. 199.
3. Жернаков В.В., Прилипко С.М., Ярошенко О.М. Трудове право: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / за ред. В.В. Жернакова. Харків: Право, 2012. 496 с.
4. Жигалкін І.М. Поєднання централізованого, локального й індивідуального правового регулювання праці. Публічне право. 2016. № 1. С. 232-240.
5. Іншин М. І. Трудове право України. К: Центр учбової літератури, 2017. 472 с.
6. Іншин М. І., Щербина В. І. Трудове право України: підручник. Харків: Диска Плюс, 2014. С. 450.
7. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами судової практики: Науково-практичне видання [Текст] / за ред. П. Д. Пилипенка. — К. : Істина, 2010. — 464 с.
8. Кодекс законів про працю України. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
9. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
10. Мельник К. Ю. Трудове право України: підручник. Харків. Диска плюс, 2014. 480 с.
11. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право України. Х.: ФІНН, 2009. 728 с.
12. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право: посібник. 4-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2018. 200 с.
13. Прилипко С. М. Трудове право України : підручн. / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. — вид. 2-ге, перероб. і доп. — Х. : ФІНН, 2009. — 380 с.
14. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01.07.1993 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 36. — Ст. 361.
15. Про порядок повідомної реєстрації галузевих і регіональних угод, колективних договорів, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 13.02.2013 р. № 115 // Офіційний вісник України. — 2013. — № 16. — Ст. 554.
16. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.99 // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 45. — Ст. 397.
17. Про соціальний діалог в Україні від 23.12.2010 р. // Відомості Верховної Ради України — 2011 — № 28. — Ст. 255
18. Процевський О.І. Щодо реалізації права профспілок на захист прав та інтересів працівників. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Серія: Право. 2011. Вип. 17. С. 5-14. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_pravo_2011_17_3.
19. Ротань В. Г. Науково-практичний коментар законодавства України про працю : законодавство враховане станом на 1 січ. 2013 р. [Текст] / В. Г. Ротань, І. В. Зуб, О. Є. Сонін. — 15-те вид., допов. та переробл. — К. : Правова єдність, 2013. — 684 с.
20. Стичинський Б. С. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / Б. С. Стичинський, І. В. Зуб, В. Г. Ротань. — 2-ге вид., перероб. та доп. — К. : А.С.К., 2000. — 1072 с.
21. Трудове право : навч. посіб. / Н. П. Долгіх, В. П. Марущак. — Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. — 252 с.
22. Трудове право : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В. В. Жернаков, С.М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін. ; за ред. В. В. Жернакова. — Х. : Право, 2012. — 496 с.
23. Трудове право України. Академічний курс: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П.Д. Пилипенко, В.Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; за ред. П.Д. Пилипенка. К.: Ін Юре, 2009. 544 с.
24. Трудове право України: Академічний курс : підручн. / ред. Н. М. Хуторян. — К. : А.С.К., 2004. — 608 с.
25. Трудове право України: Академічний курс. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. — 2-е вид., перероб. і доп. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. — 544 с.

26. Трудове право України: Академічний курс: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка. Київ: «Видавничий дім «Ін Юре», 2004. 536 с.
27. Трудове право України: підручник / С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко, І.П. Жигалкін, В.А. Прудников. – 5-те вид., доп. – Х.: Право, 2014. – 760 с. Трудове право України: підручник / Ю.П. Дмитренко. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 624 с.
28. Трудове право: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко та ін.; за ред. В.В. Жернакова. Х.: Право, 2012. 496 с.
29. Ярошенко О.М. Щодо природи локальних нормативно-правових актів у сфері трудового права. Вісн. Акад. правов. наук України: зб. наук. праць / редкол.: В.Я. Тацій та ін. Х.: Право, 2004. № 2 (37). С. 131-138.

Тема 13. Колективні трудові спори (конфлікти)

1. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – 4-те вид., стер. – К.: Вікар, 2006. – 725 с.
2. Болотіна Н.Б. Трудове право України: підручник. Вид. 5-те, перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 860 с. 199.
3. Бонтлаб В. В. Конституційне право на страйк: науковотеоретичний аспект // Публічне право. 2018. № 3. Ст. 78–86.
4. Бонтлаб В. В. Право на судовий захист трудових прав: науковотеоретичний аспект // Підприємництво, господарство право. 2018. № 9. С. 68–75.
5. Бурак В. Я. Реалізація працівниками права на страйк для захисту своїх соціально-економічних прав та законних інтересів // Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. 2008. № 47. С. 323–326.
6. Дараганова Н. В. Визнання страйку незаконним // Юридична наука. 2013. № 9. С. 28–35.
7. Жернаков В.В., Прилипко С.М., Ярошенко О.М. Трудове право: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / за ред. В.В. Жернакова. Харків: Право, 2012. 496 с.
8. Жигалкін І.М. Поєднання централізованого, локального й індивідуального правового регулювання праці. Публічне право. 2016. № 1. С. 232-240.
9. Журавель В. Принципи та види колективних форм захисту трудових прав працівників / В. Журавель // Підприємництво, господарство і право. – 2016. – № 2. – С. 74–77.
10. Іншин М. І. Трудове право України. К: Центр учбової літератури, 2017. 472 с.
11. Іншин М. І., Щербина В. І. Трудове право України: підручник. Харків: Диса Плюс, 2014. С. 450.
12. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами судової практики: Науково-практичне видання [Текст] / за ред. П. Д. Пилипенка. — К. : Істина, 2010. — 464 с.
13. Кодекс законів про працю України. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
14. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
15. Мельник К. Ю. Трудове право України: підручник. Харків. Диса плюс, 2014. 480 с.
16. Положення про Національну службу посередництва і примирення, затверджене указом Президента України від 17 листопада 1998 р. № 1258/98 // Офіційний вісник України. — 1998. — № 46.
17. Положення про порядок і строки розгляду власником або уповноваженим ним органом (представником) вимог найманих працівників, профспілки, затв. Наказом Національної служби посередництва і примирення від 17 листопада 2008 р. № 126 URL http://www.nspp.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=256:2010-03-25-17-08-37&catid=6:2009-12-29-19-38-17&Itemid=22.
18. Положення про порядок проведення страйку як крайнього засобу вирішення колективного трудового спору (конфлікту) та примирних процедур під час страйку, затв. Наказом Національної служби посередництва і примирення від 18 листопада 2008 р.

- № 131 URL [Електронний ресурс] — Режим доступу:
http://www.nspp.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=254:2010-03-25-16-47-02&catid=6:2009-12-29-19-38-17&Itemid=22.
19. Положення про порядок реєстрації Національною службою посередництва і примирення висунутих найманими працівниками, профспілкою вимог та колективних трудових спорів (конфліктів), затв. Наказом Національної служби посередництва і примирення від 10 липня 2007 р. № 47 URL http://www.nspp.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=295:2010-03-26-07-30-00&catid=6:2009-12-29-19-38-17&Itemid=22.
 20. Положення про порядок формування і затвердження вимог найманих працівників, профспілок, затв. Наказом Національної служби посередництва і примирення від 7 листопада 2008 р. № 84 URL http://www.nspp.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=255:2010-03-25-16-55-06&catid=6:2009-12-29-19-38-17&Itemid=22.
 21. Положення про посередника, затв. Наказом Національної служби посередництва і примирення від 18 листопада 2008 р. № 133 URL http://www.nspp.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=99:2010-02-25-15-11-28&catid=6:2009-12-29-19-38-17&Itemid=22.
 22. Положення про примирну комісію, затв. Наказом Національної служби посередництва і примирення від 18 листопада 2008 р. № 130 URL: http://www.nspp.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=100:2010-02-25-15-18-22&catid=6:2009-12-29-19-38-17&Itemid=22.
 23. Положення про трудовий арбітраж, затв. Наказом Національної служби посередництва і примирення від 18 листопада 2008 р. № 135 URL http://www.nspp.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=97:2010-02-25-15-07-59&catid=6:2009-12-29-19-38-17&Itemid=22.
 24. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право України. Х.: ФІНН, 2009. 728 с.
 25. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право: посібник. 4-ге вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2018. 200 с.
 26. Прилипко С. М. Трудове право України : підручн. / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. — вид. 2-ге, перероб. і доп. — Х. : ФІНН, 2009. — 380 с.
 27. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01.07.1993 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 36. — Ст. 361.
 28. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 3 березня 1998 року № 137/98-ВР. ВВР. 1998. № 34. Ст. 227.
 29. Про порядок повідомної реєстрації галузевих і регіональних угод, колективних договорів, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 13.02.2013 р. № 115 // Офіційний вісник України. — 2013. — № 16. — Ст. 554.
 30. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.99 // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 45. — Ст. 397.
 31. Про соціальний діалог в Україні від 23.12.2010 р. // Відомості Верховної Ради України — 2011 — № 28. — Ст. 255
 32. Процевський О.І. Щодо реалізації права профспілок на захист прав та інтересів працівників. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Серія: Право. 2011. Вип. 17. С. 5-14. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_pravo_2011_17_3.
 33. Процишен М. В. Право на страйк, його конституційне визначення та можливості вдосконалення // Право України. 2009. № 10. С. 211–218.
 34. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Кабінету Міністрів України щодо офіційного тлумачення положень статті 2, абзацу четвертого частини першої статті 3 Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових

- спорів (конфліктів)» від 24 грудня 2009 року № 35-рп/2009. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v035p710-09>.
35. Ротань В. Г. Науково-практичний коментар законодавства України про працю : законодавство враховане станом на 1 січ. 2013 р. [Текст] / В. Г. Ротань, І. В. Зуб, О. Є. Сонін. — 15-те вид., допов. та переробл. — К. : Правова єдність, 2013. — 684 с.
 36. Слома В. М. Право на страйк та його реалізація в Україні // Юридичний вісник. 2014. № 2. С. 95–98. 288.
 37. Трудове право : навч. посіб. / Н. П. Долгіх, В. П. Марущак. — Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. — 252 с.
 38. Трудове право : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В. В. Жернаков, С.М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін. ; за ред. В. В. Жернакова. — Х. : Право, 2012. — 496 с.
 39. Трудове право України. Академічний курс: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П.Д. Пилипенко, В.Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; за ред. П.Д. Пилипенка. К.: Ін Юре, 2009. 544 с.
 40. Трудове право України: Академічний курс : підручн. / ред. Н. М. Хуторян. — К. : А.С.К., 2004. — 608 с.
 41. Трудове право України: Академічний курс. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З.Я. Козак та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. — 2-е вид., перероб. і доп. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. — 544 с.
 42. Трудове право України: Академічний курс: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, З. Я. Козак та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка. Київ: «Видавничий дім «Ін Юре», 2004. 536 с.
 43. Трудове право України: підручник / С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко, І.П. Жигалкін, В.А. Прудников. — 5-те вид., доп. — Х.: Право, 2014. — 760 с.
 44. Трудове право України: підручник / Ю.П.Дмитренко. — К.: Юрінком Інтер, 2009. — 624 с.
 45. Трудове право: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко та ін.; за ред. В.В. Жернакова. Х.: Право, 2012. 496 с.
 46. Швець Н. М. Право на страйк та умови його реалізації [Текст] : монограф. / Н. М. Швець. — Х. : Право, 2009. — 223 с.
 47. Ярошенко О.М. Щодо природи локальних нормативно-правових актів у сфері трудового права. Вісн. Акад. правов. наук України: зб. наук. праць / редкол.: В.Я. Тацій та ін. Х.: Право, 2004. № 2 (37). С. 131-138.
 48. Ясинок М. М. Система вирішення трудових спорів в Україні та шляхи її подальшого розвитку / М. М. Ясинок, С. І. Запара // Правовий вісник УАБС. — 2013. — № 1 (8). — С. 72–76.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. www.rada.gov.ua/ — Верховна Рада України.
2. www.president.gov.ua/ — Президент України.
3. www.kmu.gov.ua/ — Кабінет Міністрів України.
4. <http://www.msp.gov.ua/> — Міністерство соціальної політики України.
5. <http://www.fse.gov.ua/fse/control/main/uk/publish/category/947806?page=6> — Фонд соціального страхування України.
6. <http://www.dcz.gov.ua/> — Державна служба зайнятості
7. www.nbuv.gov.ua/ — Національна наукова бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
8. <http://www.lawlibrary.ru/> — Наукова юридична бібліотека.
9. <http://univer.km.ua/> — сайт Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.